YILMAZ

BİLUMUN İTFAİYE ve PASİF KORUNMA MALZEMELER FABRİKASI

A. SAMURKAŞ Telefon: 41362

İDAREHANE: PERŞEMBEPAZAR CADDESİ No. 50. Telgraf: SAMURMAZ
GALATA — İSTANBUL

Balast alınacak

D. D. Yolları 8 inci İşletme Komisyonundan:

Muhammen bedeli 26250 lira olan İzmir - Manisa hattında Emiralem ile Muradiye arasında şartnamesi veçhile ihzar edilecek «1500» M³ kırma ve toplama balast işi 18/4/941 cuma günü saat 16 da kapalı zarf usulile İzmir - Alsancakta işletme binasında komisyonumuzca ihale edilecektir.

Bu işe istekli olanların «1969» liralık M. teminat makbuzlarile kanunun tayin ettiği vesikaları ve teklif mekublarını aynı gün saat 15 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnamesi «1,32» lira mukabilinde idaremizin Ankara, Haydarpaşa ve İzmir veznelerinden satın alınabilir. «1134» (2277)

Anbar inşaatı

Toprak Mahsulleri Ofisinden:

1 — Dinar istasyonunda yapılacak ambar ve idare binasile sair işler pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli (71432,35) yetmiş bir bin dört yüz otuz iki lira otuz beş kuruştur.

2 — Pazarlık 11/4/941 tarihinde saat 15 te Ankarada Ofis umum müdürlüğü binasında yapılacaktır. Eksiltme şartnameleri beş lira mukabilinde ofis umum müdürlüğünden alınabilir.

3 — Muvakkat teminat miktarı (4821,60) dört bin sekiz yüz yirmi bir lira altmış kuruştur.

4 — Bu ambara muktazi 500 kilo çivi ile yalnız 6 ve 8 m/m kutrunda olmak üzere dört ton betonarme demiri İstanbulda Beşiktaştaki depzmuzdan bedeli mukabilinde müteahhide verilecektir. «1886» (2645)

DİZEL MOTÖRLERİ

SULZER marka 250, 350, 450, 600 beygirlik Dizel motörleri Simens alternatörlerile Akople teferrüatile işler vaziyette ve muhtelif takatta alternatörler ve Dizel motörleri satılıktır. İzahat için Galata Kürkçükapı 167/169 numarada Fuad Akbaş ve Kardeşleri, Telgraf: Üçler, Tel: 42273.

Devlet Demiryolları işletme U. M. den:

Muhammen bedeli (6400) lira olan 20000 Kg. motör ve dinamo yağı (14/4/1941) pazartesi günü saat (15) on beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki Komisyon tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (480) liralık muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını ayni gün saat (14) on dörde kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (2512)

SANİN

Dünyanın En Mükemmel Diş Macunudur.

Hukuk Fakültesi Dekanlığından:

Fakültemizde 25 lira aslî maaşlı kütübhane memurluğu münhaldir. Yabancı dil bilen tercih edilecektir. İsteklilerin 19 nisana kadar Dekanlığa müracaatleri lâzımdır. (2796)

Türkiye Cumhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası
Şube ve Ajans adedi: 265.
ZİRAÎ ve TİCARÎ HER NEVİ BANKA MUAMELELERİ
Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

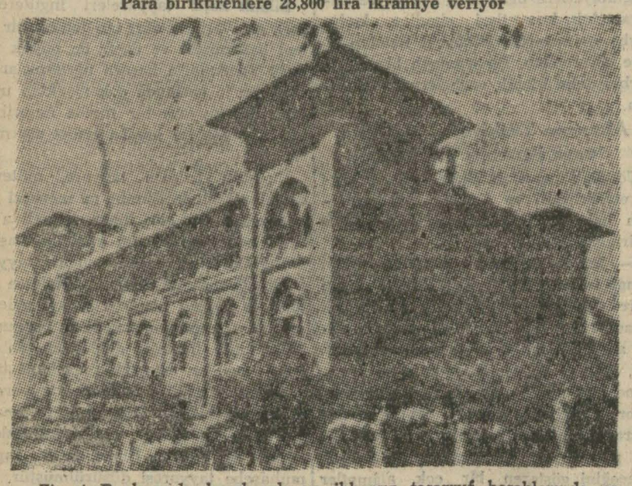

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 aded	1.000 liralık	4.000 lira	100 aded	50 liralık	5.000 lira
4 »	500 »	2.000 »	120 »	40 »	4.800 »
4 »	250 »	1.000 »	160 »	20 »	3.200 »
40 »	100 »	4.000 »			

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede: 4 defa 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylûl, 11 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

Sultanahmed birinci sulh hukuk hâkimliğinden:

Davacı Zehra Tanyelinin İstanbul Sultanahmed Akbıyık caddesi Keresteciler sokağında 31 numarada mukim emekli zabit Veli oğlu İsmail Hakkı aleyhine açtığı izalei şüyu davasının cari muhakemesinde:

Sultanahmed Cankurtaran mahallesinin Karacehennem sokağında eski 19 ilâ 27 yeni 51 numaralı arsanın şüyuun İzalesi taleb edilmekte olup müddeaaleyh İsmail Hakkının mukaddema Akbıyık caddesi Keresteciler sokağında 31 numarada sakin olup halen nerede olduğu gayrimalûm kaldığından Veli oğlu İsmail Hakkı hakkındaki istida suretinin bir ay müddetle ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan ve muhakemesi 12/5/941 tarihine musadif pazartesi günü saat 10,30 a talik kılınmış olduğundan mezkûr gün ve saatte mahkemede hazır bulunmaları ve yahud vekil göndermeleri, aksi takdirde mahkemeye gıyabınızda bakılacağı tebligat makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

İLAN

Kütahya vilâyetinin Simav kazasına bağlı Dümrek köyünde kâin krom madeninin işletmesi imtiyazı İcra Vekilleri Heyetinin 10 ağustos 1940 tarih ve 2/14161 numaralı kararı ile ve 60 yıl müddetle TÜRK MAADİN ŞİRKETİ (Anonim şirket) uhdesine ihale kılınmıştır.

Göz Hekimi
NURİ FEHMİ AYBERK
Haydarpaşa Nümune hastanesi göz mütehassısı
İstanbul Belediyesi karşısında
Saat 3 ten sonra. Tel: 23212

Kadın Berberi

kalfası bir bayana

İhtiyac vardır. Aksarayda Millet caddesinde 8 No. da kadın berberi İbrahime müracaat.

Zayi — Eminönü Malmüdürlüğünden aldığım maaşımın tatbik mührünü zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Tabib miralaylığından mütekaid merhum Salih Beyin zevcesi
Emine Şevkiye

Dr. Hafız Cemal
LOKMAN HEKİM
DAHİLİYE MÜTEHASSISI
Divanyolu 104
Muayene saatleri: 2,5 - 6. Tel: 22398

İLÂN

Viktorya dö Berlin Umum Sigorta Anonim şirketi tarafından 20/9/928 tarihinde Bay Nüzhet bin Hüsnü Şentürk hayatı üzerine akd ve tanzim olunan bin Türk liralık ve 1228502 numaralı Sigorta mukavelenamesi zayi olmuştur.

Mezkûr mukavele hali hazırda kimin yedinde ise, hukukunu ispat etmek üzere Viktorya dö Berlin Sigorta şirketinin İstanbulda, Galatada, Kürekçiler sokağında, Manhaym hanında kâin Türkiye müdiriyetine veya Berlinde kâin merkezine işbu ilânın tarihi neşrinden itibaren 6 ay zarfında müracaat etmesi rica olunur.

Mezkûr müddetin mürurunda, numarası balâda muharrer sigorta mukavelenamesi keenlemyekûn ve mefsuh addedilerek yerine nüshai saniyesinin tanzim edileceği ilân olunur.

Viktorya dö Berlin
Umum Sigorta Anonim şirketi
Türkiye Müdiriyeti

NAZARI DİKKATE:

Ticarethanemle hiç bir sıfat ve salâhiyeti olmıyan bazı kimselerin bana olan nisbetlerini ileri sürerek müşterilerimden para almakta bulunduklarına bu kere muttali oldum. Bu sebeble gerek bugüne kadar ve gerekse bundan böyle vuku bulacak hiç bir tediyatı kabul etmediğimi cümlenin malûmu olmak üzere ilân ederim.

Tüccardan Receb Havlucu

Sahib ve Başmuharriri: YUNUS NADİ
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN
Cumhuriyet Matbaası

Memur ve fen memuru alınacak

Maliye Vekâletinden:

— I —

6/9/1940 tarih ve 4605 numaralı Resmî Gazetede münteşir, 17/8/1940 tarih ve 2/14177 numaralı kararnameye bağlı toprak tevzi talimatnamesinin tatbikı için teşkil edilen ve edilecek olan Komisyonlarda çalıştırılmak üzere:

A — Reis; B — Aza; C — Fen memuru alınacaktır.

Bu memurlara, yol masrafları haric, ayda maktuan verilecek ücretin azamî miktarı:

Azaya : 150
Reise : 175
Fen memuruna : 150

— II —

ARANAN ŞARTLAR

Reisten:

1 — Yaşı 60 dan fazla olmamak;

2 — Defterdarlık, Tapu Grup Müdürlüğü, Malmüdürlüğü, Vilâyet Tapu Sicil Muhafızlığı, veyahud bu vazifelere muadil adlî veya malî hizmetlerde bulunmuş olmak;

3 — Sicil itibarile hizmetinden istifade edilebileceği anlaşılmak;

Azalarda:

1 — Yaşı 60 dan fazla olmamak;

2 — Malmüdürlüğü, Sicil Muhafızlığı, Nahiye Müdürlüğü, Arazi Tahrir komisyonu reisliği veyahud bu vazifelere muadil adlî veya malî hizmetlerde bulunmuş olmak;

3 — Sicil itibarile hizmetinden istifade edilebileceği anlaşılmak;

Fen memurlarında:

1 — Yaşı 55 ten fazla olmamak;

2 — Tapu ve kadastro veya Nafıa ve imar veyahud Askerî Harita U. Müdürlüğü hizmetlerinde bir sene fen memurluğu yapmış olmak; veyahud da Nafıa veya Tapu ve Kadastro Fen Tatbikat mekteblerinden mezun olmak,

3 — Sicil itibarile hizmetinden istifade edilebileceği anlaşılmak;

— III —

MÜRACAAT ŞEKLİ

Yukarıda yazılı şartları haiz bulunanlar, bir istida ile aşağıdaki yesaiki en geç 15/4/1941 tarihine kadar Maliye Vekâletine «Millî Emlâk» göndereceklerdir.

Komisyonların derhal teşkili mukarrer olduğundan, aranan evsafı haiz olanlar müracaat sırasına göre tayin kılınacaklardır.

— IV —

ARANAN VESAİK

1 — Nüfus hüviyet varakası «aslı veyahud noterçe veya resmî bir makamca musaddak sureti.»

2 — 6 kıt'a fotoğraf «altı buçuk dokuz eb'adında»

3 — Mekteb tasdikname veya şehadetnamesi «aslı veya musaddak bir sureti».

4 — Bulunduğu memuriyetlere aid vesaikin aslı veyahud musaddak sureti «tasdikli sicil karnesi veyahud musaddak sureti kâfidir.»

5 — Sıhhî durumunun her iklimde ve köylerde vazife ifasına müsaid olduğuna dair Hükûmet veya Belediye doktorluğu raporu;

6 — C. Müddeiumumiliğinden mahkûmiyeti olmadığına dair vesika «istidazirine Müddeiumumilikçe tasdikli meşruhat verilmek suretile de olabilir.»

7 — Hüsnühal kâğıdı;

8 — Askerlik vesikası «Nüfus hüviyet varakasında varsa ayrıca istemez.»

9 — Talib olan şahıs bir resmî bir dairede müstahdem ise, bu dairenin alelûsul muvafakatini gösteren vesika «talebe müteallik istida ve merbutu vesikaların o daire vasıtasile Maliye Vekâletine gönderilmesi halinde ayrıca muvafakatnameye lüzum yoktur.»

NOT: İstidanamede bu vesaikin gönderildiği ve listesi yazılacaktır.

10 — Aşağıda yazılı şekilde taahhüdname «Bu taahhüdnamedeki müteselsil kefilin resmî dairelerde veyahud ticarî, malî ve sınaî müesseselerde memur ve müstahdem olması şarttır.»

— V —

TAAHHÜDNAME ŞEKLİ

Maliye Vekâletince toprak tevzi talimatnamesinin tatbikı için teşkil edilecek toprak tevzi komisyonlarında bir vazifeye tayinim halinde bu vazifeyi kabul edeceğimi ve en az 45 gün evvelinden haber vermeden bu vazifeden istifa veya bu vazifeyi terk veyahud hizmetimden istifade edilmediği veya istihdamımın devamının caiz olmadığı idarece takarrür ettirilerek vazifeme nihayet verildiği takdirde, komisyon mesaisinin bu yüzden sekteye uğraması sebebile hasıl olması mümkün ve muhtemel zararlara karşı maktuan ve cezaî şart olarak beş yüz lira tazminat vermeği ve bunun için hakkımda dava ikamesine ve ilâm istihsaline lüzum olmadan bu taahhüdnamenin icraya vaz'ı veyahud hazineden alacağım varsa bu alacaktan defaten takas ve mahsubu ve gene bu taahhüdnameden mütevellid her hangi bir ihtilâf için dava ikamesine lüzum hasıl olursa bu davanın Ankara mahkemelerince rüyetini; kabul ve taahhüd ediyorum.

Adres:

Nüfus hüviyet varakasındaki hüviyeti:

nin cezaî şart olarak taahhüd ettiği beş yüz liraya kadar ayni şartlarla müteselsil kefil olarak kefalet ederim.

Kefilin meslek ve adresi:

Nüfus hüviyet varakasındaki hüviyeti,

«NOT: Bu taahhüd ve kefaletname noterce resen tanzim olunacaktır.»

«1531» (2070)

İzmir Vilâyeti Daimî Encümeninden:

Turistik Yollar Mıntaka Müdürlüğü için 250 litre hacminde bir betoniyer ve en az 20 beygir takatinde ve 7 kilogram tazyikli iki kompresör alınacaktır. İyi bir halde olmak şartile müstamel dahi olabilir. İsteklilerin tekliflerini 20/4/941 tarihine kadar Turistik Yollar Mıntaka Müdürlüğüne vermeleri. «1318» (2752)

Sümer Bank Ereğli Bez Fabrikası

Atölyesinde çalışmak üzere iki fornacıya

İhtiyaç vardır. İstekliler halen çalıştıkları yerden ücretlerini, derecelerini bildirir vesika ile hüsnühal varakalarını on beş gün zarfında Konya Ereğlisinde bulunan Fabrika Direktörlüğüne göndermelidir. Dereceleri imtihanla tayin olunacaktır.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

1 — Plân ve şartnamesi mucibince İdaremizin Paşabahçe fabrikasında yaptıracağı telefon tesisatı işi açık eksiltme usulile ihale olunacaktır.

2 — Muhammen bedeli «3000» lira, muvakkat teminatı «225» liradır.

3 — Eksiltme 14/4/941 pazartesi günü saat 15 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartname sözü geçen Levazım şubesi veznesinden 7 kuruşa alınabileceği gibi plânı da görülebilir.

5 — İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme parasile birlikte mezkûr Komisyona müracaatleri. (2528)

I — İdaremiz tarafından nümuneleri beğenilmiş olan kumaş, astar ve telâ ile yapılmak üzere «195» takım elbise maa kasket açık eksiltmeye çıkarılmıştır.

II — Muhammen bedeli 4192.25 lira, muvakkat teminatı 314.41 liradır.

III — Eksiltme 25/IV/941 cuma günü saat 16 da Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname, kumaş nümunesi ve elbise modeli sözü geçen şubede görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte mezkûr Komisyona müracaatleri. (2830)

HOLLANDSCHE BANK-ÜNIE N.V.

HOLANTSE BANK - ÜNİ N.V.
İSTANBUL ŞUBESİ
GALATA: KARAKÖY PALAS
AJANSI: MEYDANCIK, ALALEMCİ HAN

BÜTÜN BANKA MUAMELELERİ
KASA İCARI

MERKEZİ: KÜRASAO
ŞUBELERİ: AMSTERDAM - ROTTERDAM — BUENOS AIRES
CARACAS - MARACAIBO — HAIFA — WILLEMSTAD - ORANJESTAD
RIO DE JANEIRO - SANTOS - SAO PAULO

NEVROZİN

Bütün Ağrıların Panzehiridir.

Beyhude ıztırap çekmeyiniz

Bir tek kaşe

NEVROZİN

Bu muannid BAŞ ve DİŞ ağrıları sür'at izaleye kâfidir. Romatizma evcaı, sinir, mafsal ve adale ıstırapları NEVROZİN'le tedavi edilir.

Müessir ilâç: NEVROZİN'dir.

NEVROZİN tercih ediniz

İCABINDA GÜNDE «3» KAŞE ALINABİLİR.

BELSAMİTOL

İdrar yolları iltihabı, yeni ve eski BELSOĞUKLUĞU, idrar zorluğu, ... ve prostat iltihabı, sistit ve koli sistitlere, böbrek rahatsızlıklarına karşı mükemmel bir ilâc BELSAMİTOL'dur. BELSAMİTOL kullananlar yüzlerce sayılı hastalıklardan çabuk kurtulurlar. Bütün eczanelerde bulunur.

Umumî satış deposu: Sami Aksu, Yeni Valde han No. 20

Harb Akademisi Satınalma Komisyonundan:

Memcuuna tahmin edilen bedel 162 lira 75 kuruş olan 47 kalem köhne ... ile ayrıca mecmuuna 167 lira 60 kuruş tahmin edilen 59 kalem köhne ... açık arttırma ile satışı 15/4/941 salı günü saat 10,30 da Akademi Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

Eşyalar hergün Akademi debboyunda görülebilir. Arttırma müzayedesine iştirak edeceklerin müzayededen evvel Beşiktaş Malmüdürlüğüne 47 kalem ... için 12 lira 25 kuruş, 59 kalem eşya için 12 lira 57 kuruşluk yatırılmış ... makbuzlarile mezkûr günde Komisyonumuza müracaatleri.

TOPOGRAF Alınacak

Murgul Bakır madenleri işletmesinde gerek açık sahada ve gerek maden galerilerinde çalışmak üzere ve ehliyetine göre azamî (250) ... ücretle bir TOPOGRAFA ihtiyac vardır. Taliblerin kısa bir zamanda ... tasar tercümei hallerini bildirir bir mektubla Ankarada 505 numaralı ... kutusuna müracaatleri.

Boy atan soluk kızlar kansız mekteplilerdir

Bülûğun bu nâzik ve mühim devrinde kuvvet ve kudret kaynağı olan kana muhtaçtırlar!... DEŞYEN'ın kan kuvvet şurubu ile bunu kazanarak, soluk çehrelere canlı bir penbelik ve tekmil vücuda taze bir bahar zindeliğinin gelmesi muhakkaktır.

Zayıf ve soluk benizli çocuklara DEŞYEN'ın kan kuvvet şurubu.

DESCHIENS

HER ECZANEDE BULUNUR — REÇETESİZ SATILIR

MARVIN İsviçre Presizyon saatleri Altın - Mel...
LUXOR Radyoları ZET Havagazi ocakları - A...
Elektrik aletleri - Bisikletler-Avizeler

OSMAN ŞAKAR ve Ş...

TAKSİTLE SATIŞ Galata Bankalar - Beyazıt - Kar...

Mübadil tasfiye kuponlarının kısmen mahsubuna karşı verilen «mübeddel makbuz» hâmillerinin dikkat nazarı...

Mübadele ve teffiz işlerinin kat'i tasfiyesi ve intacı hakkındaki 17... ...ralı kanuna tevfikan müstehikleri namına doldurulmuş mübadil tasfiye ... kalarına merbut kuponların kısmen mahsubuna mukabil Maldairelerince ... olan «mübeddel makbuz» ların tedavülden kaldırılarak bunların yerlerine ... liye Vekâletince hâmiline muharrer olmak üzere tanzim kılınacak ... makbuzların verilmesi takarrür etmiş olduğundan ellerinde Maldairelerince ... zim kılınmış «mübeddel makbuz» olan şahısların bunları bulundukları ... Maldairesine makbuz mukabilinde tevdi eylemeleri lüzumu ilân olunur.

«1799»

RADYO TEKNİK

REKABETSİZ...

Bir Lüks (ORION) radyosu

5 lâmbalı — 13 metreden 2000 metreye kadar.
1 sene garanti — Teknik bakımından mükemmel.

Fiatlar: Veresiye 140, Peşin 125 liradır.

Müessesemizde emrinize âmade bulundurulmaktadır.

RADYO TEKNİK

P. Perrin ve V. Kornfilt (Mühendis)

Beyoğlu İstiklâl caddesi (Hacopulo pasajı karşısında) Tel: 41264

M. TURHAN TAN'IN
Müessesemiz tarafından çıkarılan en son eserleri
Hurrem Sultan 150 Kr.
Kadın Avcısı 100 »
Tarihî Musahabeler 75 »
CUMHURIYET MATBAASI

Cumhuriyet

17 nci yıl sayı: 5988

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve Matbaa kısmı: 24299 - 24290

Cuma 11 Nisan 1941

Dil ve edebiyat davası
Üstad İsmail Habib'in makalesi
Yarınki nüshamızda

Anadoluya gitmek isteyen halkın kaydına başlandı

Mühim bir nokta: Hükûmetin aldığı nakil tedbiri mecburî değil, tamamen ihtiyaridir

Örfî İdare Komutanı da bir tebliğ neşretti

Matlûb inzıbat ve intizamı muhafaza için halkımızın tebliğlere dikkatle riayet etmesi isteniyor

Örfî İdare komutanlığının tebliği

Örfî İdare komutanımız Korgeneral Ali Rıza Artunkal

İstanbulda ikamet edenlerden Anadoluda akraba ve tanıdıklarının yanlarına gitmek üzere müracaat edeceklere teshilât gösterileceğine dair vilâyet makamının dünkü nüshamızda münteşir tebliği üzerine bazı kimseler dün kaymakamlıklara müracaatle matbu beyannamelerden almışlardır. Bu beyannamelerde gideceklerin adı, soy adı, yaşı, işi,

(Arkası sahife 3 sütun 5 te

Sayın vatandaşlarıma,

1 — Örfî İdare altına alınmış olan mıntakada İstanbul, Kırklareli, Edirne, Tekirdağ ve Çanakkale vilâyetleri muhterem halkından gerek şimendiferle ve gerekse deniz yolile ve nüfus başına meccanen taşınacak elli kilo eşyalarile birlikte Anadoluya geçmek isteyenler hakkında hükûmetimizin kararı vilâyetleri tarafından gazetelerle veya münasib vasıtalarla ilân edilmektedir.

2 — İşbu nakil işlerini muntazam bir şekilde başarabilmek için alınacak tedbirler de ayni suretle ilân adilecektir.

3 — Matlub intizam ve inzıbatı temin zımnında muhterem halkımızın işbu ilânlarda bildirilecek esaslara tamamen riayet etmelerini bilhassa rica ederim.

Örfî İdare Komutanı
Korgeneral
A. R. ARTUNKAL

Yugoslavyaya baskın

Hakikat şudur ki; mevcudiyet ve hürriyetleri uğrunda bu kadar kahramanlık gösteren bu milletleri esir etmeğe imkân yoktur.

Ankara: 10 nisan

Aynı zamanda Yunanistana ve Yugoslavyaya yapılan Alman taarruzunun Yunanistana aid kısmı çoktan bilinen ve beklenen bir şeydi, Yugoslavyaya aid kısmı ise tamamile bir baskın mahiyetinde tecelli etmiştir. Çoktan tasavvur ve tasmim edilerek hazırlıkları da gene çoktan ona göre yapılmış bir baskın. Alman taarruzunun en kısa bir zamanda iki memleket birden tevcihini başka türlü izahı imkân yoktur.

Bu hakikatin delâlet ettiği manaya göre Yugoslavyanın üçlü pakta iltihakı bunda devamı -verilen teminata rağmen- Yunanistan için hazırlanan Alman taarruzunda Alman kuvvetlerinin Yugoslav topraklarından geçmesine mâni olmıyacaktı. Hazırlıklar buna göre yapılmıştı. Yunanistana tevcih edilecek taarruzların ilk günlerinden itibaren pek kolaylıkla bulunmuş olacak vesilelerle, hatta hiç vesile bulmağa hacet bile olmaksızın Yugoslav topraklarından da istifade olunacaktı. Yugoslav inkılâbile bu memleketin üçlü pakta katılması bertaraf olununca plânda hiç bir şey değiştirilmiyerek evvelce oradan mukavemet görülmeksizin yapılacak olan bu istifadenin harben yapılması şıkkı tatbik olunuvermiştir, o kadar. Bu bakımdan Yugoslavya bir baskına uğramıştır.

Vaziyetin bu mahiyetlerini anlamak için Yugoslav inkılâbile Alman taarruzu arasında geçen zamanın kısalığını nazarı dikkate almak lâzımdır. İşin zavahirini mühakeme temeli tutanlar Almanın hazırlıklarının yalnız Yunanistan için olduğunu gözönüne alarak şimdi Avrupa bir de Yugoslavya karıştığına göre hazırlıkların ona göre tevsi ve ikmal olunacağını düşünmüşlerdi. Bunun için daha aşağı bir, bir buçuk aylık bir zamana ihtiyac olacağını hesablayorlardı. Eğer Almanyanın maksadı yalnız Yunanistanı arkadan vurmaktan ibaret bulunmuş olsaydı bu düşünce ve hesablar doğru idi. Hâdiseler üçlü pakta girsin diye Yugoslavyanın zaten Alman nüfuzu sahası dahiline alınmış bulunduğunu ispat etmiştir.

Eğer Yugoslavyanın üçlü pakta iltihakı devam etseydi Almanya Yugoslavyadan sulhan istifade etmiş olacaktı ve bu vesile ile Mihver azasından olan Yugoslavya, tıpkı Bulgaristan gibi Alman işgali altına girmiş bulunacaktı. Üçlü pakt kombinezonu bozulunca Yugoslav toprakları için de haydi hazır olsun Alman orduları bu memleketi harben zaptetmek üzere saldırdılar. Yugoslavya ötedenberi bazı ihtimallere karşı hazırlanmış olmakla beraber Almanlar aleyhinde bu suretle plânlar tertib edilmiş olduğunu bilmiyordu. Bu cihetledir ki Yugoslavya en hakiki manasile baskına uğramış bulundu.

Yunanistan askeri tertiblerini ancak kendi topraklarında ve hattâ hududlarında kurabilirdi. Baskına uğrayan Yugoslav topraklarından gelecek sürprizlerin yer yer bu tertibleri bozmasında şaşılacak hiçbir cihet yoktur.

Balkanlar harbinin henüz başlangıcındayız bulunuyoruz. Yugoslavya ile Yunanistanın şurada burada uğrayabileceklerinin bazı arızalara rağmen bugünden yavaş yavaş istilâ olunabileceklerini farzetmek pek çok abestir. Hürriyet ve istiklâlleri uğrunda canlarını dişlerine takmış olan bu milletlerin her karış vatan toprağını pek pahalıya maledecekleri ve bu müteâkib safhalarında hayret edecek manzaralar görüleceği şüphesizdir.

Bu hakikat var ki şudur: Mevcudiyet ve hürriyetleri uğrunda bu kadar kahramanlıklar gösteren bu milletleri esir etmeğe imkân yoktur. Elde muvaffakiyetler elde etmek belki kabil olur. Fakat Yunan ve Yugoslav milletlerini esir etmek, asla. Avrupanın işgal altına alınan diğer küçük milletler için de doğru olan bu iddia bu

YUNUS NADİ

(Arkası sahife 3 sütun 5 te)

Kızılordu gazetesi

Yugoslavya ordusunu methediyor

"Almanların karşısında ciddî hasım vardır, bizzat Berlin radyosunun müşkülâttan bahsetmesi manasız değildir,,

Moskova 10 (a.a.) — Kızılordunun gazetesi olan Krasnaya Zvezda gazetesinde, harb vaziyetini mütalea eden albay Popof, diyor ki:

«Harbin siklet merkezi, garbdan şarka intikal etmiştir. Artık daha fazla İngilterenin is-

(Arkası sahife 5 sütun 3 te

Belgradın insafsızca tahribi

Yugoslav payitahtı bir gün içinde harabeye döndü

Yüzlerce Alman tayyaresi bombalarını boşalttıkdan sonra kadın ve çocukları mitralyöz ateşine tuttular

Atina 10 (a.a.) — Atina ajansı bildiriyor:

Yugoslavyanın Atina elçiliği, Yugoslav hükûmetinin medenî dünyaya yaptığı bir hitabını almıştır.

Yugoslav hükûmetinin, medenî dünyaya yaptığı bu hitabın metni şudur:

«Alman ordusunun, bize tahmil edilen harbde işlediği korkunc cinayetleri bütün medenî milletlere bildiriyoruz. Evveice müdafaa edilmiyecek açık şehir olarak ilân edilen memleketimizin payitahtı Belgrad, harb ilân olunmadan Alman hava kuvvetleri tarafından bombardıman edilmiştir. Pazar sabahı, Bel-

(Arkası sahife 5 sütun 7 de

Alman hava baskınında tahrib edildiği anlaşılan Belgradda Kral Aleksandr köprüsü

Alman ilerleyişi dün durdu

Yunan mukavemeti ve İngiliz-Yugoslav hava hücumları Almanlara fevkalâde ağır zayiat verdirdi

İngiliz ordusu mevzilere girdi

Yunan limanlarına mütemadiyen İngiliz zırhlı fırkaları çıkıyor

Atina 10 (a.a.) — Yunan orduları başkumandanlığının dün akşam neşredilen 167 numaralı tebliği:

1 — Vardar vadisinden sızmış ve dün geceye kadar Kılkış mıntakasında tutulmuş olan Alman zırhlı kuvvetleri, Selâniğe doğru hücumlarına devam etmiş ve şehre girmiştir. Şarkî Makedonyadaki kıt'alarımız, bunun üzerine düştükleri güç vaziyete rağmen, öğleden sonraya kadar alınabilen haberlere göre, hudud boyunca cephede mukavemetini azalt - mamışlar ve hatlarını tam olarak mu - hafazaya azmetmişlerdir.

2 — Arnavudluk cephesinde, düşmanın mahallî hücumları püskürtülmüş ve

(Arkası sahife 5 sütun 5 te)

Çörçil Amerikadan daha çok gemiler isteyor

"Herşey Atlantik harbini mutlaka kazanmamıza bağlıdır,,

Londra 10 (a.a.) — İngiltere Başvekili Mister Çörçil evvelki gün söylediği nutukta İngiltere - Fransa münasebetleri, hava ve deniz muharebeleri, Amerikanın yardımları gibi çok mühim mevzulara temas etmiştir. Dün bunları gayet muhtasar bir şekilde verdiğimiz için bugün daha geniş olarak veriyoruz.

Mister Çörçil Fransa hakkında dedi ki:

«— Fransanın eski müttefikleri aleyhinde bulunmıyacağına ve müttefiklerine karşı harbe girişmiyeceğine dair Mareşal Peten'in beyanatını içten karşıladım. Kendi hükûmetimden başka bir hükûmetten bahsetmek bana aid değil-

(Arkası sahife 5 sütun 1 de)

Mareşal Göring

Makedonyalılara eyalet istiklâli vâdetmiş!

Mareşal Göring

ANKARA
Radyo Gazetesi

«Balkanlarda harb devam ederken Almanlar muhtelif propaganda vasıtalarına da müracaat ediyorlar. Bu meyanda, Almanlar tecrid edilen Yunan kuvvetlerinin silâhlarını bırakarak teslim olduklarını bildirmişlerdi. Halbuki 167 numaralı Yunan tebliği bu haberin tamamen asılsız olduğunu, Yunan kıtaatının şiddetle mukavemete devam etmekte olduklarını bildirmektedir.

Bulgar radyosu tarafından verilen diğer bir habere göre de, Bulgaristandaki Makedonyalılar tarafından çekilen bir telgrafa cevaben Mareşal Göring, Makedonyanın zaptedildikten sonra, burasının müstakil bir eyalet olacağını bildirmiştir.»

Makedonyada durgunlaşan harb harekâtile, Selânik körfezi - Ohri gölü arasında müttefik orduların tuttukları tahmin edilen yeni müdafaa hattını gösterir harita

Libyada son vaziyet

Tobruğa İngiliz tank livaları çıkarıldı

Adisababa havalisinde mütemadiyen İtalyan esiri toplanıyor

Kahire 10 (a.a.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının neşrettiği tebliğ:

Bingazinin şarkında bulunan İngiliz kuvvetleri, müstakbel harekât için daha müsaid bir mıntakada toplanıyorlar. Bir kaç gün süren çekilme harekâtımız esnasında düşmanı ağır zayiata uğrattık. Bir mik tar esir verdik. Yüksek rütbeli üç subaydan haber alamadık. Bunlardan biri Victoria nişanını hâmil

(Arkası sahife 5 sütun 4 te

AMERİKA

Groenland adasında üsler tesis etmek üzere...

Vaşington 10 (a.a.) — Birleşik Amerikanın, bir Amerika - Danimarka anlaşması mucibince, Groenlandın ve batı yarı küresinin himayesi için Groenlandda üsler tesis etmekte olduğu bugün bildirilmiştir. Anlaşma dün geç vakit Hariciye Nazırı Hull ile Danimarka elçisi Dekauffman tarafından imza edilmiştir. Dekauffman, Danimarkanın Alman işgalinde bulunmasına rağmen, en büyük Danimarka memuru sıfatile imzasını koymuştur.

Çinliler bir şehri istirdad ettiler

Çunking 10 (a.a.) — Resmen bildirildiğine göre, Çin kuvvetleri Hankeu ile İçang arasında yarı yolda bulunan ve Han nehrinin cenub kıyısında mühim bir şehir olan Çienkiang şehrini istirdat etmişlerdir. Japon garnizonu salı günü şehrin şimal kıyısına çekilmiş ve küçük bir Çin müfrezesi şehri işgal eylemiştir.

HARB VAZİYETİ

Yeni harekât mıntakaları

İngiliz - Yunan orduları, Selâniğin garbından Ohri gölüne uzanan hat üzerinde yerleşmektedir.

ANKARA
Radyo Gazetesi

«Yugoslav cephesinde harekete geçen Alman motörlü kuvvelterinin dün vardıkları Niş - Kalkandelen - Pirlepeden garba doğru hareketlerine devam ettiğine dair şimdiye kadar haber alınamamıştır.

Şimdiye kadar cereyan eden harekâta münhasıran motörlü kıt'aların iştirak ettiğine nazaran, Alman piyadelerinin bu mevkilerden uzakta olduklarını kabul etmek lâzımdır. Yugoslavların asıl bu piyade birliklerine karşı mücadeleye karar vermiş olması da muhtemeldir.

Bazı motörlü kuvvelterin bir kaç şehir zaptetmesile, Yugoslav ordusunun teslim olmak üzere bulunduğuna hükmetmek mahalsizdir.

Yugoslav ordusu vakıâ halen Yunan ve İngiliz ordularile irtibatını kaybetmiş bulunmakta ise de, Alman motörlü kıtalarının kuvvetini kırdıktan sonra bu irtibatı tekrar temin etmesi muhtemeldir.

Yugoslav ordusunun bazı hatalı hareketlerde bulunduğuna hükmetmek lâzımdır. Yugoslavlar Vardar mıntakasındaki köprüleri daha evvelden tahrib

(Arkası sahife 5 sütun 1 de)

Akdenizde

18 bin tonluk iki İtalyan vapuru batırıldı

Londra 10 (a.a.) — Amirallık dairesinin tebliği:

Merkezî Akdenizde denizaltılarımızın birisi ağır surette yüklü nakliye ve aşe gemilerinden mürekkeb olarak cenuba doğru seyreden bir gemi kafilesine muvaffakiyetle tetevvüç eden bir hücum yapmıştır. Takriben 12 bin tonilâtoluk bir gemiye iki torpil isabet etmiştir. Takriben altı bin tonilâtoluk diğer bir gemiye de bir torpil isabet etmiştir.

Ağır hava düelloları

Berlin şiddetli surette bombalandı

Alman tayyareleri de İngilterede iki şehri bombardıman ettiler

Londra 10 (a.a.) — Hava Nezaretinin tebliği:

Bombardıman servisine mensub tayyareler bu gece Berline hücum etmişlerdir. Bu hücum üç saat kadar devam etmiştir. Şehrin ortasında büyük çapta bombaların patladığı ve büyük yangınlar çıktığı görülmüştür.

Emdene ve Almanyanın şimali garbisindeki hedeflere de hücum edilmiştir.

Çarşamba günü ayni bombardıman servisine mensub tayyareler Danimar -

(Arkası sahife 5 sütun 3 te

Macaristanın tuttuğu yol

Peştede almanca olarak çıkan bir gazete "Ulus,, a cevab veriyor

Dostluk misakını Macarlar değil, Yugoslavlar bozmuşlar!

Budapeşte 10 (a.a.) — Macar ajansı bildiriyor:

Peşter Lloyd, Macaristanın Yugoslavya ile aralarında mevcud dostluk muahedesini bozduğu hakkında Ulus gazetesinde çıkan yazıyı şiddetle reddetmektedir.

Gazete, Macaristanın bu muahedeyi üçlü paktın bir azası olarak akdettiğini ve Yugoslavya ile imza edilen muahe-

(Arkası sahife 5 sütun 2 de)

Eritrede İngilizlerin zaptettiği Musavva limanından bir görünüş

Birkaç söz

Kağnı

Mesafeyi yutan motörlü devlere mahsus asfalt yollarda iki tekerlek üzerine oturtulmuş o acayib arabaya ne zaman raslasam, içimde, ifadesi güç, derin ve müphem bir takım hasretler uyanır.

Orta Anadolunun çıplak görünen yaylalarındaki gizli iç zenginliğini uzaktan olsun sezebilmek, kağnısız mümkün müdür?

Akşam güneşi, alevden dilile karşı mor dağları yalarken, inilti mi, çığlık mı pek belli olmıyan bir ses uzaklardan duyulur. Yeni bestekârlardan birinin yaylı sazlar için yazdığı, anlaşılmaz bir esere benziyen bu ses, orta Anadolunun ıssız manzarası içinde, toprağımızın bütün saklı ihtiraslarını ne büyük bir kudretle terennüm eder. Boş sandığımız tepelerde susuz kalmış otların nefes aldığını duyarız. Hotozlu tarla kuşları, mahcub ötüşlerile konsere refakat ederler. Çamur rengindeki küçük dereden meded uman âşık söğüd, kollarını hafifçe kaldırarak bir ah çeker. Kızıl bulutlar, öbek öbek güneşe doğru uçuyordur. Ortalık gölgelenir ve bize öyle gelir ki, efsanelerdeki mağaralar gibi büyüyen sayısız köstebek yuvalarından şimdi bir takım sevimli cinler fırlayacaktır. Onları sabaha kadar kucağında oynatmaya hazırlanan Anadolu toprağı, içine akıttığı coşkun ihtiraslarını biraz olsun yatıştıracak belki.

Akşam güneşi, alev dilini mor dağlardan çektiği zaman artık bir şey görülmez. Fakat kağnı, inilti ile çığlık arasında o acayib şarkısını söyliyerek karanlığın içinde kaybolurken, bize toprağımızın bütün sırlarını fısıldar.

N.

Alemdar hâdisesi

Yazan: *SALÂHADDİN GÜNGÖR*

Alemdar kendi nefsini fedaya karar vermişti

Fakat dairesi halkını kurtarmak lâzımdı, bu maksadla pencereden asilere seslendi

— 16 —

Alemdar, sığındığı mahzenin demir kapaklı pencereleri arkasından, bir müddet etrafını gözetledikten sonra, eline tüfeğini alıp, asilerin üzerine kurşun yağdırmağa başladı. Vezir konağının yakınlarına kadar gelen eşkiya, bu beklemedikleri mukavemet karşısında şaşaladılar. Kaçabilenler, canlarını kurtarıyor, kaçamıyanlar sapır sapır dökülüyordu. İlk şaşkınlık geçince, asiler de mukabeleye başladı. İki taraf, birbirine, olanca hıncla kurşun yağdırıyordu. Alemdar, sağ dizini bükerek yere çömelmiş, gözünün biri açık, öteki kapalı, durmadan nişan alıp kurşun veristiriyordu.

Babıâli artık bir yığın enkazdan ibaretti. Buram buram tüten bu geniş harabenin üzerinde şimdi karga sürüleri acı acı bağrışarak dolaşıyordu.

Alemdar, böyle tekbaşına sarayına kapanmış, şerefini kurtarmağa çalışırken, Rusçuk yarânı, acıklı bir yılgınlık içinde, hâdiseye seyirci kalmışlardı. Bunun, hiç bir mazerete sığar tarafı yoktur.

Kaptan Ramiz Paşa, Topane yakasında sözde intizamın muhafazasile meşguldü. Babıâli yangınına başını bile çevirip bakmamıştı. Selimiye kışlasına postu seren Kadı Paşa ise, kendi başının kaydına düşmüş, dünyayı gözü görmüyordu.

Peki, ya saray? Saray çoktan Alemdarın zevalini beklemekte idi: «Alemdarın zevali devlet ve ikbali mütemenayi bazı eâli olduğuna mebni imdadına seyirden olmadı. Hele Enderun ricalinin bu işe derecei müdahaleleri hakkında malûmatı kâfiye yoksa da vukuatın zuhurundan akdem hudusuna intizar olunduğu rivayatı mevsukadandır.» (Cevdet tarihi). Cevdet Paşanın kapalı geçtiği bir hakikati biz burada açığa vurabiliriz: Alemdarın zevalini temenni eden «eâlî» nin en başında bizzat Padişahı zaman vardı. İsyanı hazırlayan unsurlar, iplerinin ucu saraya bağlanmış kuklalardan başka bir şey değildi.

Zavallı Alemdar, hâlâ sığınağından kahramanca müdafaasına devam ediyordu. Asiler, Sadrıazamın umdukları kadar çabuk teslim olmıyacağını anlayınca, bari bu arada yarânın işini bitirmeğe karar verdiler. Ramiz Paşa ile Behic Efendi, aranılan yerlerde bulunamadı. Tebdili kıyafetle birer meçhul tarafa sıvıştıkları söyleniyordu. Tahsin Efendi, Refik Efendinin konağına iltica etmişti. Asiler, konağı sarınca, Refik Efendi, kellesini kurtarmak sevdasile, konakta misafir bulunan Alemdar sekbanlarını asilere teslim etmeğe mütemayil göründü. Fakat Tahsin Efendi, düşmana namerdce baş eğmeyi nefsine yedirememişti. Refik Efendiyi de müdafaaya ikna etti. Konaktaki ağalar, sekbanlar, bahçe duvarının etrafını saran yeniçeriler üzerine sıkı ateşe başladılar. Fakat kurşunlar, binanın sağlam tuğlalarına hemen de tesir etmeden şuraya buraya dağılıyorlardı. Yeniçeriler, Rusçuk yarânının kurşunla amana düşmiyeceklerini anlayınca yakında bir yerden ele geçirdikleri eski bir topu, konağın önüne çekfiler. kale bedeni döver gibi, binanın üzerine gülleler savurmağa başladılar. Acemice atılan bu mermiler binada esaslı tahribat yapmamışsa da top sesi, müdafilerin maneviyatını bozdu. Sekbanlar, birer ikişer teslim oluyorlardı.

Tahsin Efendi, kaçarken yakayı ele verdi. Asiler onu türlü eza ve cefa ile Beyazıdda İbrahim Paşa camii önüne kadar getirdiler. Ve burada muhafızların elinden alarak öldürdüler. Refik Efendi ise, «nefsini eşkiyaya teslim etmek üzere» binek taşına çıkarak, yeniçeri ustalarını yanına çağırdığı sırada hançer üşürülerek şehid edildi.

Bu esnada, Alemdar, mazgal haline getirdiği demir pencerenin ardından, çaldığı kurşunlarla asilere nefes aldırtmıyordu. Onu şimdi düşündüren şey, harem halkının akıbetiydi. Asiler, mahzene cepheden hücumun bir netice vermediğini görmüşler, binanın arkasından dolaşarak ellerindeki külünklerle çatıyı delmeğe çalışıyorlardı. Alemdar, kendi nefsini fedaya karar vermşiti, fakat yanındaki kadın ve çocukları kurtarmak lâzımdı. Pencereden, asilere seslendi:

— Dairem halkını ocağın namusuna tevdian dışarı çıkartacağım. Dokunmıyacağınıza söz verir misiniz?..

Bu müracaat, asileri ümide düşürdü. Teklifi kabul ettiler. Fakat harem halkı arasında Alemdardan ayrılmak istemiyenler vardı. En başta ilk karısı -ne yazık ki tarih bu kahraman kadının adını haber vermiyor- Alemdarın ayaklarına kapandı:

— Beni bir yere gönderme paşacığım!

İkinci olarak da sadık harem ağası -bunun da adı belli değil- paşaya yaklaştı:

— Ben bir hadım kişiyim diye, bu hakarete sebeb ne devletlûm?.. Bunca nimetini yedim. Böyle ahret kapısında, beni nasıl yalnız bırakıp gidersin!

Zenci ağanın gözlerinden iki sıralı sicim gibi yaş akıyordu. Sözlerindeki samimeyete bundan daha beliğ şahid mi aranırdı? Harem halkı, birer ikişer, paşalarile vedalaşarak, mahzenden çıktılar. Konakta henüz 18 yaşlarında bir cariye vardı ki, o da efendisile birlikte ölmek isteyordu. Fakat Alemdar, razı olmadı. Nihayet bu Çerkes kızını da selâmetleyip mahzende ilk karısı ve harem ağasile başbaşa kalınca, ortada hasıl olan derin ölüm sükûtu arasında, karısına döndü:

— Hanım, baka bana... Ben, bu rezillere can tende iken eyvallah etmiyeceğim, Âciz kalırsam, cepaneyi ateşleyip kendimi havaya uçuracağım. Hadi gel, seninle şuracıkta helâllaşıp ayrılalım!

Karısı, hüngür hüngür ağlamağa başladı:

— Ben senin yanından ayrılmam. Ne gam!.. Ölürsen beraber ölürüz. Sanki ölüm ayrılıktan daha mı acı! İşte sen de bil ki, şuradan şuraya adımımı atanlardan değilim!

Alemdarın teessüründen gözleri yaşardı. Bu vefakâr kadını, zorla dışarı çıkarmak mümkündü. Fakat gitgide o da karısı gibi düşünmeğe başlamıştı: «Ölüm, sanki ayrılıktan daha mı acı» idi? Koca kavuklu başı, derin bir teheyyücle önüne düştü.

Fakat görülecek bir hesabı daha kalmıştı. Pencerenin dibinden seslendi:

— Bana kırk ikinci bölüğün odabaşısını bulun!

Ve yanına yaklaşan yeniçeriye:

— Ben, dedi, bir zamanlar kırk ikinci bölüğün neferiydim. Nefsimi ancak o bölüğün odabaşısına teslim ederim. Amma, haşerat suikasdde bulunmak gerektir. Odabaşı gelip beni buradan alsın!..

Alemdarın teslim olacağı haberi, bir anda çapulcular arasında şayi oldu. Sanki Alemdar, tekbaşına bütün bir ordu idi ve asiler şimdi bu orduyu teslim almağa hazırlanıyorlardı. Sevinclerinden ağzı kulaklarına varan yeniçeri âyanı, kırk ikinci bölüğün odabaşısını birkaç dakika zarfında bulup Alemdarın yanına gönderdiler.

Alemdar, bütün fesadın bu odabaşının başı altından kalktığını biliyordu. Pencerenin önünde düşmanının gölgesini görünce, korkunc bir sesle haykırdı:

— Bire devlet hainleri... Ben, mukaddema sizin ocağınıza suikasd edecek olaydım, şimdiye kadar külliyen mahvedemez miydim sanırsız?.. Ben sizin ocağınızı ihya etmedim mi? Size bunca ihsanlarda bulunmadım mı? Şimdi o zalimlerle ittihad edüp bana ihanette bulunursuz?.. Bire, siz beni buradan avretler gibi kendi ihtiyarımla çıkıp gider miyim sandınız?..

Alemdarı teslim almağa giden odabaşı, alık alık bakınırken, koca Rusçuklu hemen silâhına davranıp, harifin tam ağzı içine «danei zeytun gibi bir yağlı kurşun» yapıştırdı.

Hâdisenin üzerinden ancak üç beş dakikalık bir zaman geçmişti. Vakit ikindiye yaklaşıyordu. Mahzenin içinden korkunc bir tarraka duyuldu. Beklenen kıyamet işte bu idi. Barut fıçılarının patlamasile hasıl olan sarsıntı en uzak mesafelerden hissedilmişti. Alemdar konağının çatısını delmeğe savaşan yeniçerilerle birlikte civarda beş yüz kadar asinin, parçalanmış cesedleri havaya uçtu.

Alemdarın mahzendeki barutları nasıl tutuşturduğu hâlâ tarihî bir sırdır. Son dakikada yanında bulunanlardan hiç biri sağ kalmamıştı ki, hâdiseyi teferrüatile tesbite imkân bulunsun.

Bununla beraber, hakikate en yakın bir rivayet olarak kaydederler ki Sadrıazam karısı ve harem ağasile birlikte barutların bulunduğu iç mahzene girmiş ve yağlı bir paçavrayı fitil gibi kullanarak yahud da piştovunu çıkararak binaya ateş vermiştir.

....

Enkaz, için için yanmakta devam ettiğinden, infilâk sahasında araştırma yapılamıyordu. Yeniçeriler arasında Alemdarın kendince malûm olan bir tünelden yol bulup kaçtığı hakkında şayialar deveran ediyordu.

Aradan birkaç gün daha geçmişti. Sadrıazamın hazineleri arasında erimiş altın külçelerini ele geçirmek hırsile mahzene adamlar gönderildi. Kazmacılar, önlerine çıkan bir demir kapıdan geçtiler, ikinci demir kapının biraz ilerisinde birbiri üzerine kapanmış üç cesed görerek irkildiler. Bunlar, Alemdar Mustafa Paşa ile baş kadını ve harem ağasının cesedleriydi.

Alemdarın yüzü, altın torbaları ve çekmece dolusu mücevherlerin ortasında dünyada en büyük manevî servet olan namusunu kurtarmış olmanın verdiği hazla adeta gülümsüyor gibiydi.

Yeniçeri ağası, cesedleri bir müddet kayıdsızca temaşa etmiş, Alemdarınkini ötekilerden ayırtarak, teşhir edilmesini muvafık maslahat! görmüştü. Bu sayede, ortada dönen, «Alemdar sağdır!» şayialarının da önü alınmış olacaktı. Büyük kahramanın ayağına ip takarak sürüye sürüye Etmeydanına getirdiler. Cesed, üç gün bir saman yığını üzerinde bırakılarak halka teşhir edildi, sonra da Yedikulede bir hendeğe fırlatıldı.

Alemdarı sevenlerden meçhul bir fedakâr, her tehlikeyi göze almış ve bir geceyarısı, sabık Tuna Seraskerinin cenazesini, hendekten çıkararak kendi elile kazdığı bir mezara gömmüştür.

Alemdarın akıbeti, uzun seneler için İstanbulun başlıbaşına en büyük dedikodu mevzuu oldu. Yeniçeriler, bu kanlı vak'aya dair destanlar yazmış, semai kahvelerinde keyifli keyifli çalıp söylüyorlardı:

Fransız gâvuru tuttu bu işi
Ali Efendidir (1) fitnenin başı,
Cihana gelmemiş bunun bir eşi
Görün gazileri der, yeniçeri!

Mustafa Paşa da fermanlar yazar,
Defterdar Efendi (2) tedbirin düzer,
Ocaklû kulları hiyleyi sezer,
Görün keleşleri der yeniçeri!

Geldi Rumelinden nice bin çıtak,
İslâmbol içinde kanlar akacak,
Kadir gecesinde yediler bıçak,
Kesin kelleleri der yeniçeri!

Kaptan (3) dedikleri bir süfli tatar,
Süleymaniyeye gülleler atar,
Yeniçeri ağası meydanda yatar,
Köpekler yesin der yeniçeri!

Derviş Osman bunu imdi söyledi,
Hızır geldi bize imdad eyledi,
Behic ile Ramiz firar eyledi,
Tutun mel'unları der yeniçeri! (4)

(1) Moralı Ali Efendi.
(2) Behic Efendi.
(3) Kaptan Ramiz Paşa.
(4) Bu yazıda istifade ettiğim mehazler şunlardır: Vak'ai Selimiye, Netayicilvukuat, Şanizade tarihi, Cevdet Paşa tarihi, ve bilhassa değerli kitabiyatçımız Efdaleddinin Tarihi Osmanî encümeni mecmualarında neşredilen Alemdara aid notları.

Vak'ai Hayriye

Yeniçeri ocağının ilgasına dair seri pazar günü başlayacaktır.

Pasif korunma tecrübeleri

Pazar günü Üsküdar ve Eminönünde tecrübeler yapılacak

Bu ay zarfında vilâyetimiz dahilinde muhtelif kazalarda yapılacak pasif korunma ve paraşütçülerle mücadele denemesi için ekiplerini hazırlayan kazalar tespit ettikleri deneme tarihlerini vilâyete bildirmektedirler.

Buna nazaran bu pazar günü öğleden evvel Üsküdar, öğleden sonra saat üçte de Eminönü kazalarında pasif korunma denemesi yapılacaktır. Yalnız Eminönü kazasında paraşütçülerle mücadele denemesi yapılmıyacaktır. Deneme zamanında kuleden düdük ötmiyecek, yalnız mıntakalara konulmuş olan düdükler öttürülecektir. Nakil vasıtaları amelî tecrübelerde yapıldığı gibi aynen tevakkuf edeceklerdir. Denemelerin yarım saatten fazla sürmiyeceği zannedilmektedir. Denemelerde hakem heyetleri vaziyeti tetkik ederek raporunu alâkadar makamlara verecektir.

Bundan maada pazartesi günü Beykoz kazasında pasif korunma ve paraşüt mücadele tecrübesi yapılacağı gibi 20 nisanda Bakırköy, 21 nisanda Adalar, 22 nisanda da Kadıköy kazalarında tecrübeler yapılacaktır. Diğer kazalar da bu ayın sonuna kadar denemelerini ikmal edecelkerdir.

IKTISAD

Dünkü ihracat

Dün İstanbuldan 1,020,000 liralık ihracat yapılmıştır. Bunun 550,000 liralık kısmını Mısır ve Almanyaya yapılan tütün ihracatı tutmaktadır. Filistine erik pestili ve kurusu, Fransaya fındık, Holandaya kuru üzüm, İrlandaya şimşir ağacı ve Sovyet Rusyaya da palamut hulâsası gönderilmiştir.

Altın fiatları

Altın fiatları dün gene yükselmiştir. Dün bir altının 27 - 27,5 liraya kadar satıldığı görülmüştür. Külçe altının gramı da 380 kuruştur.

Yardımcı muallimler için tahsisat geldi

Orta tedrisat yardımcı muallimlerinin maaşlarını vermek üzere liseler muhasibliğine tahsisat gelmiş ve dünden itibaren muallimlere tevzie başlanmıştır.

Şehir ve Memleket Haberleri

Otomobil altında kalan çocuklar

Dün şehrimizde iki kaza oldu

Tophanede Boğazkesen caddesinde oturan Şükrünün 5 yaşındaki kızı Münevverle oğlu Çetin, Tophaneden geçerlerken şoför Mustafanın idaresindeki 1657 numaralı otomobilin çarpmasına maruz kalmışlardır. Çarpma çok şiddetli olmuş, Münevver ayaklarile karnından ağır surette, Çetin de başından hafifçe yaralanmışlardır.

Vaziyeti tehlikeli olan Münevver süratle hastaneye kaldırılmıştır. Çetinin müdavatı da yaptırılarak ebeveynine teslim edilmiş, suclu şoför yakalanmıştır.

★ Şoför Azizin idaresindeki 2116 numaralı otomobil, dün Saraçhane başı tramvay caddesinden geçerken, ayni caddedeki Rızanın fırınında çalışan Abdullaha çarparak başından yaralanmsına sebebiyet vermiştir.

★ Boyacıköyünde 116 numaralı Agavniye aid evde kiracı olarak oturan Muallânın ocakta yaktığı ateşten sıçrıyan kıvılcım evin kaplamalarını tutuşturmuştur. Süratle yetişen İtfaiye, genişlemesine meydan vermeden yangını söndürmüştür.

★ Arnavudköyünde Palacı sokağında 20 numaralı Dimitri kızı Antiye aid üç katlı evin arka kısmı evvelki gece birdenbire çökmüştür. Hâdise esnasında evde kimse bulunmadığından insanca zayiat olmamıştır. Zabıta, çökme hâdisesinin sebebi etrafında tahkikata başlamıştır.

ADLİYEDE

İki muhtekir tevkif edildi

Zincirleme suretile ihtikâr yaptıkları iddia edilen Viktor Sevi ve Hayim Huli isimli iki Musevinin milli korunma kanununa muhalif hareketten muhakemelerine dün sabah başlanmıştır. Mahkeme her ikisi hakkında da tevkif müzekkeresi kesmiştir.

Davaya göre, bunlar, bir imalâthane açarak çocuk donları imal edeceklerinden bahisle, Yenipostane karşısındaki Türk Lâstik Limited şirketinden kauçuk satın almışlar. dır. Fakat, imalâthane açmamışlar, kauçukları başkasına satarak fiat artırmışlardır.

Şahidlerin çağırılması kararile muhakemenin devamı başka bir güne kalmıştır.

ŞEHİR IŞLERİ

Gıda maddelerini ucuza mal etmek için tetkikat

Belediye İktısad İşleri müdürlüğü İstanbulun iaşe işleri etrafında esaslı tetkikat yapmaktadır. İstanbula nohud, pirinç, patates ve saire gibi maddelerin nerelerden ve ne vasıtalarla geldiği, hangi ellerden geçtiği tespit edilmektedir. Bu sevkiyat işinin ıslahı ile gıda maddelerinin daha ucuza mal edilmesi hususları araştırılacaktır.

Ekmek glutenleri

Ekmeklerde 9,5 miktarda gluten bulunması lâzım gelirken bazı fırınlarda bu miktarın ancak 7 miktarında olduğu ve bu yüzden ekmeklerin hamur olduğu anlaşılmış, yeniden tecrübeler yapılarak gluten miktarının 9,5 a çıkarılması kararlaşmıştır.

Mısırçarşısının ismtimlâki bitti

Mısırçarşısının istimlâk işi tamamlanmış ve ihtilâflı 300 dava sulhan halledilmiş olduğundan yakında Çarşı tahliye edilerek inşaat yapılmasına başlanacaktır.

MAARİFTE

Üniversitede askerlik imtihanları

Üniversite talebelerinin askerlik imtihanlarına aid programlar hazırlanmış, talebelere ilân edilmiştir. İmtihanlara 15 nisan salı gününden itibaren başlanacaktır.

İki Vekil Şehrimizde

Ticaret ve Millî müdafaa Vekilleri dün geldiler

Mümtaz Ökmen, yeni teşkil edilen ofisler hakkında tetkikler yapacak

Vekiller, Haydarpaşada kendilerini karşılayanlarla beraber

Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Ticaret Vekilimiz Haydarpaşada Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar, ithalât ve ihracat ve petrol ofisleri umum müdürleri, mıntaka ticaret müdürü ve Vekâletin sair erkânı tarafından karşılanmıştır.

Mümtaz Ökmen dün öğleden sonra mıntaka ticaret müdürlüğüne gelerek burada yapılan büyük bir toplantıya riyaset etmiştir. Toplantıda ithalât ve ihracat ofisi umum müdürü Ahmed Cemil Conk, petrol ofisi umum müdürü Talha Sabuncu, mıntaka ticaret müdürü Said Rauf Sarper, petrol ofisi satış işleri müdürü Nejad, teşkilâtlandırma umum müdür muavini Mahmud Sida, fiat murakabe âmiri Muhsin Baç ve Vekâlet hukuk işleri müdürü Ferid bulunmuştur.

İçtima geç vakte kadar devam etmiş ve Vekil ayrı ayrı umum müdürlerden izahat almış ve direktifler vermiştir.

Dün kendisile görüşen muharririmize Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen bu seyahati ve Vekâlete aid işler üzerinde muharririmizin sorduğu suallere cevaben demiştir ki:

«— İstanbula bazı tetkiklerde bulunmak üzere geldim. Tetkiklerimin icab ettirdiği kadar bir müddet burada kalacak ve Vekâlete bağlı muhtelif dairelerde tetkik ve temaslarda bulunacağım. Bugünkü toplantımız, İstanbulda Vekâletin işleri ve bilhassa yeni iaşe ve ofisler teşkilâtı ile alâkalıdır. Vekâletin İstanbuldaki daire âmirlerinden mevcud işler üzerinde izahat almaktayım. Birer hükmî şahsiyeti haiz olan ve kendilerine mühim vazifeler tevdi edilmiş bulunan yeni ofisler yani ithalât ve ihracat ve petrol ofisleri hükmen teessüs etmişlerdir. Petrol ofisi teşkilâtını ikmal etmiş ve fili vazifesine başlamıştır. İthalât ve ihracat ofisi de teşkilâtını ikmal etmek üzeredir. Ofisler bugünün icabları dahilinde kendilerine mevdu vazifeleri ifa edeceklerdir. Yarın da tetkiklerime devam edeceğim.»

Millî Müdafaa Vekili de şehrimize geldi

Dün sabah Ankaradan şehrimize gelen Millî Müdafaa Vekili Saffet Arıkan dün vilâyete gelmiş Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdarı ziyaret etmiştir. İstanbul Örfî İdare Komutanı Korgeneral Ali Rıza Artunkal ile İstanbul Komutanı general İshak Avni Akdağ dün vilâyette Millî Müdafaa Vekilini ziyaret etmişlerdir.

Liselerin imtihan yerleri

Lise müdürleri dün öğleden sonra İstanbul Kız lisesinde umumî bir toplantı yapmışlar, liselerin imtihan yerlerini ve komisyon azalarını tespit etmişlerdir.

Hazırlanan programa göre, Pertevniyal ve Vefa erkek liselerinin lise bitirme imtihanları İstanbul erkek lisesinde, diğer resmî liselerin imtihanları kendi mekteblerinde yapılacaktır.

Hayriye, İstiklâl, Yüce Ülkü, Darüşşafaka liselerinin lise bitirme imtihanları İstanbul Erkek lisesinde, Şişli Terakki, Işık ve Boğaziçi liselerinin lise bitirme imtihanları da Galatasaray lisesinde yapılacaktır.

Resmî liseler için 13, hususî liseler için 17, orta mektebler için de 42 imtihan komisyonu seçilmiştir. Maarif müdürlüğü mümeyyiz davetiyelerini hazırlatarak mekteblere göndermiştir.

Çocuklar için sinema

12 yaşından aşağı çocukların sinemalara kabul edilmemesi hakkında alâkadarlara emir verilmiştir. Bu emir verilmekle beraber 7 ile 12 yaşları arasındaki çocuklar için cumartesi ve pazar günleri birer çocuk matinesi tertib edilecek, ucuz tarifeli bu matinelerde terbiyevi filimler gösterilecektir.

Kömür fiatlarına yapılan zam

Kömür fiatlarına, istihsal masraflarını karşılamak ve istihsalâtı arttırmak için zamlar yapıldığını yazmıştık. Hazırlanan fiat tarifesine göre krible kömürü Zonguldakta vasıtaya teslim 11 lira, Ereğli ve Kandilli ocaklarından 10,60 lira, tüvanan birinci 8,10 lira, tüvanan ikinci 6 lira, briket Zonguldakta vaşıtaya teslim 11,50 liradır.

Yeni kömür fiatlarına göre, deniz nakil vasıtaları navlun fiatları tespit olunmuştur. Bu navlunlar Münakale Vekâletince tasdik edildikten sonra mer'iyet mevkiine girecektir. Yeni tarifelerin kömür fiatlarına yapılan zamma rağmen bazı sebebler dolayısile kış navlunlarına nazaran bir miktar daha düşük olacağı anlaşılmaktadır.

Liman dahilindeki nakil vasıtaları için de liman tarife komisyonu toplanarak yeni tarifeleri hazırlıyacaktır.

Kaçak şekerler

Fiat Murakabe bürosu şehrin bazı yerlerinde bazı kimselerin beyanname vermeden şeker sakladiklarını haber almış ve dün şehrin bir çok yerlerinde araştırmalar yapılmıştır. Biri Aksarayda mühimce bir yekûna baliğ olmak üzere bir kaç yerde beyannamesi verilmemiş kaçak şeker bulunmuş ve zabıtlar tutulmuştur.

HEM NALINA MIHINA

Zafere doğru sür'at yarışı

Tabiatle beraber harb de canlandı. 1940 ta olduğu gibi 1941 de de nisan, Mihverin -hayır Mihverin değil; çünkü İngiltere müdafaaya çekilmiştir; yalnız Almanyanın- faaliyet ve taarruz mevsiminin başlangıcı olmuştur.

Harbin ağırlık merkezi Balkanlar olmasına rağmen, Habeşistanda, Libyada, Atlantikte de toplar gürleyor, bombalar düşüyor, torpiller patlıyor.

Harb hareketlerine umumî bir göz atarsanız, her cephede ve cephelerin birbirlerile olan münasebetlerinde harbin haribler arasında bir sür'at yarışı şeklini çarpar. Balkanlardan başlıyalım: Almanlar, Yugoslav ve Yunan ordularının müşterek bir hareketle Arnavudlukta İtalyan ordusunu imha etmeden evvel Arnavudluk hududlarına yetişmeğe çalışıyorlar. Yugoslav - Yunan orduları ise, bir taraftan Alman cenubî Yugoslavyadan geçip Arnavudluğa varmalarını men'e çalışırken, bir taraftan da Arnavudluktaki İtalyan ordusunu imhaya uğraşıyorlar. Mesele sür'at yarışı şeklini almıştır.

Libyada Almanlarla İtalyanlar, rinden geldiği kadar çabuk ilerliyerek İngilizlerin Libyada zaptettikleri yerleri geri almağa ve Süveyşi tehdid edecek bir vaziyete girmeğe çalışıyorlar. Burada İngilizlerin bütün gayreti, mağlûb olmadan çekilmek ve çekilirken vakit kazanmaktır. Çünkü, Habeşistandaki ordularının yakında işlerini bitirip Libyaya geleceğini biliyorlar. O vakte kadar dayanmaktadır. Yani burada da bir sür'at yarışı şekli vardır.

Habeşistanda vaziyet aynidir. Yalnız roller değişmiştir; burada süratle ilerlemek istiyen ve ilerliyen İngiliz taarruz ordularıdır; bilâkis burada vakit kazanmak istiyen de İtalyan ordusunun kılıc artıklarıdır. Onlar Adis-Ababayı aldıklarından sonra Habeşistandaki İtalyanlar, şimalî Habeşistanın sarp yaylalarına doğru çekiliyorlar. Maksadları, işi uzatarak şarkî Afrikadaki İngiliz kuvvetlerinin Libyaya ve Balkanlara sevkine mâni olmak. Eğer dağılmış İtalyan birlikleri kadar dayanırlarsa, İngilizleri o kadar meşgul edecekler ve böylece Libyada, Balkanlardaki Alman ve İtalyan kuvvetlerine dolayısile yardım etmiş olacaklardır. Görülüyor ki Habeşistanda da bir sür'at yarışı şeklini almıştır.

Atlantik meydan muharebesi de ayni yarışın cereyanına sahid oluyor. Alman denizaltılarile tayyarelerinin arasıra denize çıkan korsan gemilerinin bütün gayreti, Amerikan yardımı tam verimini bulmadan evvel İngiliz deniz ticaret filosunun büyük bir kısmını imha etmek ve İngiltereyi gıdasız, maddesiz, petrolsüz, silâhsız ve teçhizatsız bırakmaktır.

İngilterenin ve tabiî müttefiki Amerikanın bütün faaliyeti ise, bu tehlikeyi temin etmeğe, Amerikan yardımını, binlerce tonluk yeni gemi ile batırılan gemilerin yiatını telâfi edecek hale girinceye kadar mümkün mertebe az gemi kaybetmek ve mümkün olduğu kadar fazla malzeme taşımaktır.

Okyanusun engin sularında da bir sür'at yarışı şeklini almıştır.

Bütün bu yarışların hepsini kazanmak değilse fazlasını kazanan taraf, harbi kazanmak için de, en kuvvetli adımı atmış olacaktır. Kazanan için, mükâfat, zafer kupası olan ve henüz devam edeceği anlaşılan bu harbin bütün kanlı bir sür'at yarışını dünya merakla, halecanla ve ıstırabla takib ediyor.

CUMHURİYET
Nüshası 5 kuruştur

Abone şeraiti Türkiye için

Senelik	1400 Kr.
Altı aylık	750 »
Üç aylık	400 »
Bir aylık	150 »

Dikkat

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade edilmez ve ziyaından mes'uliyet kabul edilmez.

= Küçük hikâye =

Değişme

Mükerrem Kâmil Su

Dalga gibi, ışık gibi, rüzgâr gibi bir kızdı. Yürürken uçar, konuşurken şarkı söyler gibiydi. Kıvrak bir vücudü, çekici bakışları vardı. Yüzer, kürek çeker, dans eder, ata binerdi.

Onu ilk defa kısa pantalon, sade bluzu ile gördüğüm zaman haşarı bir erkek çocuğa benzetmiştim. Bisiklet yarışından dönüyordu.

Annesile babası iyi anlaşmış, olgun insanlardı. Genc kız iradesini babasından, duygularını annesinden almışa benziyordu. Tanıştırıldığımız sırada bisikleti bir tarafa dayamış, mimik mendilile ellerini silerek bana uzatmıştı. Rüzgârlı bakışlarından sık sık alevler yükseliyordu. İnsanın bir anda dağınık saçlarını karıştıracağı, kızarmış yanaklarını küçük küçük tokatlayacağı geliyordu.

Son harb yeni başlamıştı. Bizde de ihtiyatî tedbirler alınmakta idi. Mevzuumuz hep beklenmedik hâdiseler ve siyasî sürprizlerdi. Bir takım tahminler yapıyor, mukayeseler, tenkidlerle mevzuu mütemadiyen açıyor, genişletiyorduk.

Lâmia bir aralık: — Ah bir erkek olmalıydım diye içini çekti. Şimdi ne güzel bir hayat başladı. Lâkin arkada kalmak, uyuşuk bir vaziyette beklemek benim canımı sıkıyor.

Babası: — Kızım yanlış yaratılmış diye gülümsedi. Bu tarzda yetişmesine, emin ol, biz amil olmadık. Onu bu hale getiren istidadıdır. Annesinin bütün arzularına rağmen o nazlı, narin, tertibli, becerikli bir küçük hanım olacağına, delişmen, spora düşkün, açık fikirli bir kız oldu.

Genc kız uclarına doğru dağınık kaşlarını hafifçe kaldırarak, gayet tatlı, yürekleri bir anda fetheden bir sesle:

— Şikâyet mi babacığım? diye söze karıştı.

Eski arkadaşımın bu çok hareketli kızı, bence, heyecanın tam bir ifadesi idi. Onun, enginlerini henüz kendisinin de farketmediği bembeyaz ruhunu gözlerinde bulmak mümkündü. Düşündüğünü gizlemeği, isteklerini dolambaclı yollardan yürütmeği öğrenmemişti. Açık gönüllü, hislerini ölçüye vurmağa alışmamış bir çocuktu.

— Peki, erkek olsaydın ne yapardın küçük, diye sordum.

— Ben de onlar gibi cepheye koşardım, diye karşılık verdi. Attan inmez, silâhı elden düşürmezdim. Ve bir gün toprak müdafaası bahis mevvzuu olursa düşmana duman attırırdım.

Annesi — Seni askere almazlardı ki diye genc kızın yarasına dokundu. Daha yaşın ne, başın ne senin? Hem talebe olduğunu da unutuyorsun.

Lâmia içinin en derin acısına dokunulmuş gibi çay fincanını elinden bıraktı:

— Haklısınız, dedi. Ben bütün bunları bile bile heyecan ve hareket ihtiyacı içinde kıvranıyorum ve bu muhal istekle sarsıntılar geçiriyorum. Hem erkek olsaydım meselenin halli kolaydı anneciğim. Gönüllü giderdim, gönüllü...

Fincanı bırakan güzel küçük elini okşayarak yavaşça:

— Erkek doğmadım diye esef etmen beyhude çocuğum, dedim. Bir askerle evlenirsin, olur biter.

Gözlerini açarak:

— Nasıl dedi nasıl? Bir askerle evlenmek, ah, lâkin ben bunu hiç düşünmemiştim, diye gülmeğe başladı.

Durgun sulara avuc avuc çakıllar dökülüyormuş hissini veren bir gülüşü vardı. Gözleri, gür kirpiklerinin arasında küçülüyor, küçülüyor, birer damla ışık halini alıyordu.

Duruldukdan sonra fikrimi izah etmemi istedi. Ona bir askerin hayat şartlarından ve bir asker karısı olmanın vereceği gururdan, hazlardan bahsettim. Yapacağı seyahatleri, daima değişik muhitler ve yüzler göreceğini, iklim şartlarına göre yaylalarda, yamaçlarda, su başlarında mevsimler geçireceklerini anlattım. Bu suretle açık havanın, tabiatin hasretini çekmiyeceğini izah ettim.

Küçük kız sözlerimi dinlerken belki de ilk defa gülmüyor, eğlenmiyordu. Bana inanmışa benziyordu.

Olgun bir sesle: — Bana bu hayatı sizin gibi anlatmamışlardı, dedi. Beni mazur görün, fakat asker karısı dendiği zaman çok defa aklıma giyinmesini bilmiyen, evini ve yavrularını askerlere bırakan, sabah kahvesini bir komşuda, öğle sonlarını birkaç ziyaretle geçiren insanlar geliyordu. Bazılarının bu toplantılarda örgü örer, çocuk döver, iskambil oynarken ufaktefek gürültüler çıkardıklarını da sanıyordum. Halbuki siz o hayatı çok güzel ifadelendirdiniz. O âlemde erkek, çalışkan, merd, dürüst, uyanık ve cesurdur. Ölüm onun için oyuncak, ayrılık ona mukadderdir. Varlığını yurduna, yuvasına, kışlasına adamıştır.

Asker karısı olacak bir kadının da vasıfları mükemmel: Karakter sahibi, fedakâr ve cesur. Sık sık memleket değiştirileceğine göre iklim şartlarına, yorucu yolculuklara, iptidaî yaşama şekillerine katlanan ve bir gün kocası harekete geçince cephe gerisinde ona lâyık bir eş olduğunu ispat eden mükemmel bir insan...

Güzel, hoşuma gitti bu hayat doğrusu.. Bundan sonra genc subayları alıcı gözle tetkik edeceğim.

Annesi tatlı bir sitemle: — Lâmia, Lâmia diye söze karıştı.

— Anneciğim, mademki askerin ayak bastığı en bakımsız topraklardan bile taze, ışıklı bir hayat yükseliyormuş. Bu tılsımı ellerinde tutanları yakından tanımak kabahat mi?

Gülüşerek, şakalaşarak çay sofrasını terkettik ve Lâmia geç vakitlere kadar küçük sandalile beni sularda çekti, çekti...

***

Son seyahatimden dönüşte onlara gene uğradım. Bahar uyanmak üzere idi. Salonun pencerelerini güneşe açmışlar, büyük masanın etrafında oturuyorlardı. Arkadaşım gazetesini okuyor, Lâmia ile annesi dikiş dikiyorlardı.

Gözlerime inanacağım gelmiyordu. Karşımda bambaşka bir Lâmia bulmuştum. Sade bir ev elbisesi giymiş, saçlarını ensesinden tutturmuştu. Rengi solgundu. Bakışlarının rüzgârı dinmiş idi. Derhal bir zamanlar babasının:

«— Bu kız, kabil değil iyi bir ev kadını olmıyacak. Asıl vazifesini dikişten müdrik değil. Ev işinden, bir kadına lâzım olan herşeyden düşüyor ediyor.» diye sızlanmasını hatırladım.

Bir yıl içinde, bu ne mühim değişiklikti. Lâmia, ağırbaşlı bir kadın gibi işünde idi, örgü ile meşguldü. Hangi kuvvet, daha doğrusu hangi mucize bu hale getirmişti?!

— Galiba fikirler değişmiş küçük diye takıldım. Erkek doğmamaktan üzüntüyü kaybolmuş görüyorum.

Yüzünü tatlı bir pembelik kapladı. Bakışlarını, bakışlarımdan kaçırarak:

— Tavsiyenizi yerine getirdikten sonra... diye karşılık verdi.

Ve ben derhal işi farkederek onun güzel ellerindeki halkayı aradım, sonra elindeki işe dikkat ettim: Lâmia bir örüyordu.

Babası: — Demek haberin yok diye söze karıştı. Halbuki seni düğüne çağırmıştık.

Benim için ne büyük kayıbdı bu seyahatim! Demek ki, davetiyem ben seyahatte iken gelmişti ve bu yüzden bir zamanlar erkek olmak isteyen bir erkek çocuğunu çok andıran bu sevimli, küçük kızı gelin elbiseleri, duvakları, teller içinde görmemiştim.

Annesi esefimi anlamış gibi elime bir resim uzattı. İnce bir gümüş çerçeve içinde, Lâmiacık, ipek yığını içinde bir bulutlar arasından gülümsiyen bir mehtabını andırıyordu. Ve yanında, hâkim bir tavırla dimdik da pek yakışıklı, büyük üniforması içinde sevimli bir subay vardı...

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Balkan harbi ve Atlantik harbi

İngiltere ile Almanya arasındaki harbin bir cephede temerküz etmesi ve iki tarafın gösterdiği harb gayretinin bu cephede kat'î bir zafer kazanmağa hasredilmesi beklendiği halde ...yapılmış, yeniden dalbudak salmıştır.

Harbin bu mahiyeti almasının sebebi gayet sarihtir. Almanya, bütün Avrupa kıt'asına hâkim kesilmek istiyor ve bu hâkimiyet çerçevesinin haricinde kalmak istiyenleri kendine düşman sayıyor. Fakat Almanyanın bu telâkkiye iştirak etmek istediği milletler, Avrupanın garbi ve orta milletleridir. Büyük milletlerden, bu Alman iradesinin haricinde kalmaktadır. Fransa bile, kat'î bir hezimete uğramış olduğu halde Almanyanın tahakkümüne büsbütün boyun eğmemiş ve «işbirliği» adı verilen bu siyasete kabul etmemiştir. Sovyetler Birliği, bu siyasetin külliyen haricindedir ve İngiltere, bu tahakküm siyasetile hayat memat mücadeesine girişmişti. Bütün Avrupa içinde bu siyasete, istiklâl ve hürriyetini, hatta istikbalini unuturcasına kendini teslim eden biricik devlet İtalyadır ve İtalya bu siyasete o derece teslim olmuştur ki, son zafer bu siyasete nasib olduğu takdirde dahi İtalyanın milletlerarası mevkii çok düşük olacak ve İtalya Almanyanın bir gölgesi ...ecektir. Belki İtalya daha bugün bu mevkie düşmüş ve mukadderatını Almanyanın eline tevdi ederek kendini görünmiyen bir varlık haline ...almıştır.

Bu tahakküm siyaseti -İtalya hariç- büyük devletlerden ancak mukavemet gördüğü için kendi küçük devletleri zorlamakta ve bunlar bu siyaseti ya müspet menfi mukavemet göstermek yahud çarnaçar boyun eğmekle ...maktadır.

Harbin yayılması ve Balkanları sarması bu yüzdendi ve bu yüzden Almanya Yugoslavya ve Yunanistanla harbetmek, hatta harbetmeğe de tenezzül etmiyerek, tahakküm siyasetinin ilham ettiği bir tabirle, tedib ve tenkil harekatı yaptığını görüyoruz.

Yugoslavya ve Yunanistanın tekbaşlarına Alman satvetine mukavemet etmeleri ve Alman satvetini kırmaları elbet mümkün değil. Bunu yapabilmeleri için büyük devletlerden hiç olmazsa birinin onlara yardım etmesi lâzımdır. Ve bu yardımı bu büyük devletlerden ancak ikisi bunların yapabilecek vaziyettedir. Bunların biri İngilteredir, diğeri Sovyetler Birliğidir.

İngiltere, Almanya ile büyük bir mücadeleye tutuşmuş olduğu için, dün Mister Çörçil'in dediği gibi, hürriyet ve istiklâlini müdafaa eden veya edecek milletlere ancak mahdud bir yardımda bulunabilir. Onun bu yardımı gerek ...esi ve daha müessir bir hale gelmesi için hiç olmazsa, Atlantik harbinin kazanılması, ve bu sayede Amerika ile ...ndaki muvasalanın nisbî bir emniyet altına alınması lâzımdır.

Sovyet Birliği, bu günkü muharebeyi, kendisine yabancı bir harb saydığı için Alman tahakkümü ile karşılaşan ve bu tahakkümün müthiş tazyikına uğrayan milletlere yardım etmesi beklenmiyor. Bu vaziyetin bir takım tahavvüller geçirmesi ihtimal haricinde değil, fakat bu tahavvüllerin seri olmıyacağı görülmektedir.

Bu halde hürriyet ve istiklâllerini korumak isteyen milletlerin İngiltereden bekledikleri mahdud yardımdan başka, ...lik güvenebilecekleri başka bir ...m yoktur ve mesele bu mahdud ...dan istifade ederek tecavüz hamlesine karşı sebat ve mukavemet göstermektedir.

Yunanistan, İtalyan tecavüzüne karşı bu şekilde mukavemet göstermiş ve bu mukavemeti büyük bir muvaffakiyetle ...etmişti.

Yugoslavyanın da tecavüze uğraması ...ının kuvvet bulması ve Bulgaristanın Almanya tarafından işgal edilmesi üzerine İngiltere, Yunanistana bir ...gönderterek, yardımını genişletti. ...bu yardım da, şüphe yok ki mahduddur. Ve bu günkü mesele, Balkan devletlerinin bu yardımdan, ayni ...istifade ederek tecavüzü, hiç olmazsa durdurmak, ve Atlantik harbinin ...lenmesine kadar mukavemeti idame etmektir.

Balkan milletlerinin bu mukavemeti ...eceklerine inanmamak için hiç bir sebeb yoktur. Bilâkis davalarına bi... inanan ve her fedakârlığı göze ...bu milletlerin tecavüzü durdura... muhakkaktır. Alman taarruzu ...en hızlı devrinde vuku bulan geri... tehlikeli bir mahiyet almaktan uzaktır.

...lerde Mister Çörçil, önümüzdeki

Mebusların teşriî masuniyeti

General Kâzım Karabekir tarafından verilen bir takrir Teşkilâtı Esasiye encümenince tetkik edildi

Ankara 10 (Telefonla) — İstanbul meb'usu General Kâzım Karabekir, teşkilâtı esasiye kanununun masuniyeti teşriiyeye taallûk eden 17 nci maddesindeki «meb'usluk müddetinin hitamı» kaydile dahilî nizamnamedeki «devre sonu» tabirinin «bir devre içindeki soncu içtima - ın hitamı» manasına alınmasını bir takrirle Meclise teklif etmişti. Bu mütaleaya göre, bilhassa meb'us - lar hakkında açılan davalardaki «devre sonuna talik» kararlarının buna göre tatbik olunması lâzım gelecekti. Takriri Teşkilâtı Esasiye Encümeni tetkik etmiş, bir meb'u-sun yeni devrede dahi meb'us seçilmiş olması halinde evvelce verilmiş olan talik kararı hükmünün devamı icab edeceğine ve evvelki devre esnasında verilmiş talik kararlarının devre sonunda ancak yeniden meb'us seçilmiyenler hakkında kendiliğinden ortadan kalkarak tatbikatın başlaması lâzım geldiğine ve şimdiye kadar bu yolda cereyan eden muamelenin değiştirilmesine mahal bulunmadığına karar ver - miştir. Bu mazbata Meclisin yarınki toplantısında görüşülecektir.

İspanyanın gıdası

İngiltere, yeniden 2,5 milyon lira para verdi

Madrid 10 (a.a.) — İngiltere ile İspanya arasında bir anlaşma imza edilmiştir. Bu anlaşma mucibince yiyecck maddelerile ham maddeler satın alabilmesi için İngiltere İspanyaya iki buçuk milyon İngiliz lirası ödünç verecektir.

Anlaşmaya göre İspanya, müba - yaatını İngiltereden ve İngiliz lirasının cari olduğu memleketlerden yapacaktır.

Anlaşma pazartesi günü İngiltere namına İngiliz büyük elçisi Sir Samuel Hoare, İsponya namına da Hariciye Nazırı Suner tarafından imza edilmiştir. Bugün İspanyol makamları anlaşmayı bildiren bir tebliğ neşretmişlerdir. Evvelce istikraz edilen meblâğlar bittiği ve yahud bitmek üzere olduğu cihetle yeni istikraz İspanyada iyi karşılanacaktır.

Moskovada neşredilen 3 tebliğ

Moskova 10 (a.a.) — D.N.B. Molotof'la Japon Hariciye Nazırı Matsuoka arasında yapılan görüşme hakkında aşağıdaki resmî tebliğ neşredilmiştir:

8 nisanda, Sovyetler Birliği halk komiserleri heyeti reisi ve Hariciye Halk Komiseri Molotof, Japon Hariciye Nazırı Matsuoka ile ikinci bir görüşmede bulunmuştur. Bu görüşmede Matsuoka'ya Japonyanın Moskova büyük elçisi Buitatekava refakat etmekte idi.

Neşredilen ikinci resmî tebliğ şudur:

9 nisanda, Sovyetler Birliği Halk Komiserleri heyeti reisi ve Hariciye Halk Komiseri Molotof, Japon Hariciye Nazırı Matsuoka şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir. Bu ziyafette, halk komiserleri heyeti ikinci reisi ve haricî ticaret halk komiseri Mikoyan, halk komiserleri heyeti ikinci reisi ve Hariciye Halk komiser muavini Lozovski, haricî ticaret halk komiser muavini Kaganoviç ve hariciye ve haricî ticaret halk komiserlikleri mes'ul yüksek memurları, Japonyanın Moskova büyük elçisi ve Japon Hariciye Nazırının maiyeti erkânı hazır bulunmuştur.

Bunu müteakıb da, şu üçüncü tebliğ neşredilmiştir:

Japon Hariciye Nazırı Matsuoka, 9 nisanda «Kızılok» trenile Lenin - grada hareket etmiştir.

Lorraine'deki Fransız demir sanayii Almanlara geçti

Paris 10 (a.a.) — D.N.B. aansı bildiriyor:

Çok geniş hazırlıklardan sonra Lorraine'deki büyük demir ve çelik fabrikaları Alman konsorsiyomu - nun muvakkat idaresi emrine geçmiştir. Bu mühim vazife, bilhassa Umumî Harbden evvel Lorraine'deki fabrikalara sermaye vazetmiş olan Alman müesseselerine tevdi edilmiştir.

Irakta son vaziyet

Parlanento, yeni naib seçmek üzere toplanıyor

Beyrut 10 (a.a.) — Ofi: Bağdaddan bildirildiğine göre, bütün memleket dahilinde sükûnet ve asayiş hüküm sür - mektedir. Asayişi ihlâl edici mahiyette hiç bir hâdise çıkmamıştır. Kandil bütün memlekette tes'id edilmiştir.

Neşredilen resmî tebliğe göre yeni naibi seçmek üzere parlamento yarın toplanacaktır.

Emir Abdullah, teessüf ediyor

Amman 10 (a.a.) — Emir Abdullah, Bağdad hükûmet darbesi hakkında yaptığı beyanatta, Irak ordusunun siyasî meselelere karışmasına teessüf ettiğini bildirmiş ve milletin vicdanını uyandırmak için kalan genc naibin gösterdiği büyük cesareti medhetmiştir. Yüksek Irak devlet adamlarından Nuri Paşa Essaid, Ammanda yaptığı beyanata, hükûmet darbesinin, şahsî menfaatler güderek hareket eden gayrimes'ul şahıslardan mürekkeb bir grup tarafından yapılmış olduğunu söylemiş ve Irak halkının büyük ekseriyetinin İngilizlerden hiç bir şikâyeti olmadığını ve bu gayrimeşrutî hareketi takbih ettiğini ilâve eylemiştir.

İngiltere - Irak münasebatı

Londra 1 (a.a.) — Dün Avam Kamarasında, Iraktaki vaziyet hakkında sorulan bir suale cevab veren Attlee, demiştir ki:

«— Irak ordusunun memleket hayatına her karışısında, hükûmet, bu müdahalenin doğurduğu bedbaht neticeleri müşahededen fariğ olmamıştır. Hükûmet, Irakta, tamamile gayrimeşrutî telâkki ettiği bu günkü vaziyete müncer olan ahval ve şeraitten müteessiftir. Son inkişafiar, İngiliz-Irak muahedesindeki hukuk ve taahhüdlere tesir icra etmemektedir. Ve hükûmet, muahedeye tam olarak riayet edilmesini temine azmeyle - miş bulunmaktadır.»

İcra Vekilleri Heyeti içtimaı

Ankara 10 (a.a.) — İcra Vekilleri Heyeti bugün saat 16 da Başvekâ - lette Başvekil doktor Refik Sayda - mın riyaseti altında haftalık top - lantısını yapmış ve ruznamesine dahil meseleleri tetkik etmiştir.

Muğlada zelzele

Muğla 10 (a.a.) — Dün gece saat 1,30 da burada oldukça şiddetli bir zelzele olmuştur. Zarar ve ziyan yoktur.

Bordeaux'dan Brezilyaya giden Alman balıkçı gemisi

Rio de Janeiro 10 (a.a.) — Peçelenmiş olan, fakat silâhı bulunmıyan Hermes Alman balıkçı gemisi, muhtelif mallardan mürekkeb bir hamule ile Bordeaux'dan çarşam - ba günü buraya gelmiştir.

Bu geminin kaptanı, gazetecilerle yaptığı görüşmede, 12 martta Bordeaux'yu terketmiş olduğunu söylemiştir. Gemi hamulesinin bir kısmı, Rio'da, Santos'da ve Porto Alegre'deki Alman ithalâtçılarına, bir kaç tonu da Boenos - Aires'e aiddir.

3 martta Rio'ya gelmiş olan Lech Alman balıkçı gemisi, hamule almış bulunmaktadır. Bu geminin ablukayı yararak Fransaya dönebilmek için müsaid fırsat beklediği söylenmektedir.

Muğlada yağmurlar

Muğla 10 (a.a.) — Beklenmekte olan yağmurlar dündenberi vilâyetin her tarafında düşmeğe basla - mıştır. Zürra, bu bereketli yağmurdan çok memnundur.

Marcel Prevost

Maruf Fransız edibi vefat etti

Müteveffa Marcel Prévost

Vişi 10 (a.a.) — Fransız akademisi azasından Marcel Prevost, 79 yaşında olduğu halde, dün ölmüştür.

Cumhuriyet — Fransız akademisi azasından Marcel Prevost'nun ölümü Fransız edebiyatı için acı bir kayıbdır. Onunla Fransız romanının romantizma ile atüralizma arası devresinin son mümessili de çöküyor. Onda Zola'nın içtimaî mesleleri bir fotograf makinesi sadakatile aksettiren keskin görüşü, Anatole France'ın nükteli hiciv ve istihzasını bulamayız. Hayır, Marcel Prevost, reel yahud Epicure felsefesinin romancısı olmadı. Müspet dünya görüşüne rağmen hassas ve romantik bir mizaca malikti. Bu yaradılış onu bilhassa kadın psikolociasını tahlile sevketti. Bizde Celâl Sahirin şiirleri gibi onun da romanlarının başlıca mevzuunu etraflı ve olgun tetkikile kadın ruhu ve yaradılışının tahlilini teşkil eder. Yirminci asır Fransız, bilhassa Parisli kadınının ruhî halini bugün biraz uzak ve silinmiş gelse de zamanında Prevost romanlarının büyük muvaffakiyetlerinin sırrıdır.

Prevost 1862 de doğdu. Mühendis mektebinden mezun olduktan sonra yirmi iki yaşında yazmağa başladı. İkinci eseri «Bir âşıkın itirafatı» nın büyük muvaffakiyetinden sonra «Yarım bakireler», «Françoise'a mektublar», «Kadın mektubları» «Mösyö ve Madam Moloch» gibi en mühim eserlerini neşretti. 1909 da Fransız akademisine âza intihab olunmuştu.

Dünyanın en kuvvetli harb gemisi

Amerikada yeni bir zırhlı servise girdi

Nevyork 19 (a.a.) — Amerika Birleşik Devletleri Bahriye Nazırı Albay Knox, Brooklyn deniz tezgâhlarında 35 bin tonilâtoluk yeni North - Carolina zırhlısının servise girmesi merasiminde, «Bu gemi, dünyanın şimdiye kadar görmediği en büyük bir donanmayı tebşir ediyor» demiştir.

North Carolina zırhlısı, 16 pusluk toplarla mücehhezdir ve dünyanın en kuvvetli harb gemisi diye tavsif edil - mektedir. Bu gemi, Amerikan bahriyesine 18 senedenberi iltihak eden ilk dretnottur.

İngiltereye verilen gemiler

Vaşington 10 (a.a.) — Ruzvelt'in hususî kâtibi Stephen Early, on gümrük muhafaza gemisinin İngiltere emrine verilmiş olduğunu ve bunların kiralama ve ödünc verme plânı mucibince İngiltereye devredilmeleri için tedbirlerin alınmış bulunduğunu dün bildirmiştir. Early, bu gümrük muhafaza gemilerinin 1928 ve 1932 de inşa edilmiş olduğunu kaydetmiştir.

Amerika bir senede 4 milyon ton gemi yapabilir

Nevyork 10 (a.a.) — Ünited Press'in bildirdiğine göre Bahriye encümeni reisi Amiral Land radyoda söylediği bir nutukta Amerikayı İngiltereye yardım etmeğe ve denizaltılara karşı mücadele vasıtalarını temin eylemeğe davet etmiş ve demiştir ki:

«— Birleşik Amerika deniz inşaat tezgâhları tam verimlerile çalıştıkları takdirde senede dört milyon ton kadar vapur çıkarabilir. Fakat bunun bütün İngiliz zayiatının tamamile telâfi etmemesi ihtimali vardır.»

Amerika limanlarındaki ecnabi vapurlar

Vaşington 10 (a.a.) — Ruzvelt kongreden Amerikan limanlarında faaliyetsiz bir halde bulunan herhangi bir ecnebi vapura el koyması için kendisine salâhiyet verilmesini istemiştir. El konulacak vapurun bedeli hakkaniyetli bir şekilde ödenecektir.

Anadoluya gitmek isteyen halkın kaydına başlandı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

gitmek istediği yer, hareket edecekleri iskele veya istasyon, beraberlerinde götüreceği eşya miktarına aid malûmat sorulmaktadır. Alâkadarlar, bu beyannameleri doldurarak kaymakamlıklara vereceklerdir. Gitmek istiyenler hemen sevkedilecek değillerdir. Bunların gidecekleri mahaller tespit edildikten sonra ona göre nakil vasıtası temin olunacak, ayni zamanda gideceklerin içtimaî vaziyetleri de gözönünde bulundurularak kendilerine yer tahsis edilecektir. Her beyanname dokuz kişiliktir.

Vilâyet 15,000 kadar beyanname tabettirmişti. Dün bu beyannameler kâmilen tevzi edildiğinden bugün bir miktar daha tabettirilecektir. Müracaat edenlere kolaylık olmak üzere bu beyannameler ayni zamanda nahiye müdürleri vasıtasile de tevzi olunacaktır. Şehrimizdeki mütekaidin adedi de 15,000 kadardır. Halk sükûnetle kaymakamlıklara müracaat etmekte ve uzak, yakın her ihtimal karşısında alınan bu tedbiri milletimize mahsus soğukkanlılıkla karşı - lamaktadır.

Şehirde tabiî hayat

Tahmin edildiği gibi, şehirde normal hayat en ufak bir sekteye dahi uğramamıştır. Halkımız, telâşa kapılmadan hâdiselerin seyrini takib etmektedir. Dünden itibaren mıntakalarındaki kaymakamlıklara müracaat ederek, şehri terkedeceklerini bildirenler ve be - yannameyi imza edenler, derhal sevkedilecek değillerdir. Lüzumu halinde kaç kişinin İstanbuldan ayrılmak istediği bu suretle şimdiden tespit edilmiş olacaktır. Şehri terketmek isteyenlerin şimdilik mahdud miktarda olacağı tahmin edili - yor. Muayyen iş ve güç sahibleri vazifeleri başından ayrılmak niyetinde de - ğillerdir.

Dün bir kısım halk bankalara müracaat ederek paralarını almışlardır.

Anadolu içerlerinde akrabası bulu - nanlar, dünden itibaren peyderpey İs - tanbuldan ayrılmağa başlamışlardır. Bunlar, kendi paralarile bilet alarak gitmektedirler. Beyanname vermiş olanlara gelince, bu gibilerin sevkleri vilâyetçe tespit edilecek günlerde yapılacaktır. Fakat şimdiki halde sevkleri tarihi kat'î surette tespit edilmiş değildir.

Derhal şehirden ayrılmak mecburiyeti yoktur

Vilâyette alâkadarların verdiği malûmata göre, şehri kendi arzularile ter - ketmek istiyenler için derhal İstanbuldan ayrılmak mecburiyeti yoktur. Bu kararın gayesi, kaymakamlıklara verilecek beyannamelerle icabında şehri terkedecek kimselerin miktar ve adres - lerinin malûm olmasıdır. Türk vatandaşı, müslüman, gayrimüslüman herkes şehri terketmek talebinde bulunmakta serbesttir. Ancak şehri terketmek maksadile müracaatte bulunanların derhal sevkleri mevzuubahs değildir. Hükûmet, ileride lüzum gördüğü takdirde, bu sevkiyatı devlet vapur ve trenlerile postalar halinde yapacaktır.

Bu cihetle halkın lüzumsuz telâşa düşüp alâkadar dairelerde izdiham yaratmasına hiç bir sebeb yoktur. Kaydolunmak için müracaat müddeti icab ederse, temdid olunacaktır.

Herkes istediği miktardaki eşyasını istediği yere serbestçe gönderebilir.

Diğer taraftan, bazı nakliyat ambarlarının dün sabah elli kilodan fazla yük almak istemedikleri de vâki şikâyetlerden anlaşılmıştır. Verilen malûmata göre, husus ve para mukabilinde yapılacak eşya naklivatının tonajı da tahdid edilmemiştir. İsteyen, bedelini ödemek şartile istediği kadar eşyayı, dilediği yere nakledebilecektir.

Bir izah

Dünkü nüshamızda intişar eden İstanbul vilâyetinin tebliğinin birinci ve ikinci maddeleri arasında bazı mübayenet olduğu zannedilmiştir. Halbuki gerek mütekaidin, eytam ve eramil, gerekse halktan arzu eden diğer kimselerin İstanbuldan çıkmaları mecburî değil, ihtiyaridir. Bu şekilde gitmek isteyenlerin hepsi de bilâtefrik hükûmet vasıtasil ve meccanen naklolunacaktır.

Yugoslavyaya baskın

(Başmakaleden devam)

iki Balkanlı memleket için evleviyetle ve kat'iyetle böyledir. Nihayet bu milletler harbin sonuna kadar mücadelede devam etmek vasıta ve şartlarına maliktirler. Geçen Umumî Harbde küçük Sırbistan bu davanın canlı misali olmak rolünü oynamıştır.

Hakikî mahiyetile bu harb, Balkanların dar çerçevesine maksur olmak halinden çok büyük ve cihanşümul bir saha üzerinde caridir. Bir karış fazla veya eksik toprak bu harbin dünya ölçüsündeki büyüklüğüne nispetle hiç bir şey demek değildir. Mihverin iddiası veçhile Avrupa karasında zoraki bir hakimiyetle elde edilmiş olacak netice, harbi bitirecek bir tesir ve kuvveti haiz olmaktan uzaktır. Elverir ki hürriyet ve istiklâllerine âşık memleketlerin cebre ve tahakküme karşı filî ve kalbî mukavemetleri devam etsin.

Avrupa karasında beni mağlûb etmeğe gelecek kuvvet nerededir? sualini soran Mihvere harbi kazanmak için Anglo - Sakson âlemini yenmek lâzım geldiği cevabı verilebilir. Şimdi Amerikan müdahalesile küreiarzı kaplayan Anglo-Sakson mukavemet ve mukabelesine nispetle İngiliz adaları bile ufak bir cüz sayılacak vaziyete geçmiştir. Kaldı ki bu İngiliz adalarının istilâ ve tecridi bile her geçen gün daha fazla bir kat'iyetle hallolunamıyan bir mesele olmak yolunda terakki ediyor. Bu bakımdan denilebilir ki Almanyanın şimdiye kadar tahakkuk ettirdiği büyük muvaffakiyetli hareketlere nispetle harbin zaferle intacı için katolunacak mesafe henüz el değmemiş bir halde bütün azametile ortada duruyor.

Bunun hakikî sebebi Mihver harb gayelerinin esasen tahakkuku kabil olmıyan gayritabiî ve tamamile fuzulî iddialardan ibaret olmasıdır. Mihver devletleri zamanla maruzu kalmakta devam edecekleri müşkülâtla bu iddiaları terkederlerse şimdiki kanlı haileye daha çabuk bir son verilmek imkânı bulunabilir. Aksi takdirde Mihver devletlerinin bu iddiaların ve onların istediği sonsuz fedakârlıkların azameti altında yıkılacakları günü beklemekten başka çare yoktur.

Filhakika Mihver iddiaları tahakkuku imkânı olmıyan hayallerdir ve bu hayallerin istediği sonsuz fedakârlıklar bu devletlerin kudretlerini gölgede bırakan hiçbir zaman başarılamıyacak hamlelerdir.

İşlerin tabiî cereyanında gelip çatacak imkânsızlık günü ise nihayet bir iki sene zarfında onların karşısına dikilecektir. Esaret ve tahakküme boyun eğmiyen ve eğmiyecek milletlerin bu müddeti hiç yılmaz bir mukavemetle geçirmeleri kâfidir.

YUNUS NADİ

Edirnede mimar Sinan için yapılan ihtifal

Edirne 10 (Hususî muhabirimiz - den) — Dâhi mimar Sinanın ölü - münün 353 üncü yıldönümü münasebetile Selimiyede bir ihtifal yapılmıştır. İhtifale İstiklâl marşile başlanmış ve mimar Kemalle muallim Osman tarafından irad edi - len nutuklarda Türk yurdunu beş yüze yakın san'at abidesile beze - yen büyük san'at dâhimizin hayat ve eserlerini anlatmış ve Türkün medeniyet ve san'at sahasındaki kudret ve kabiliyetini tebarüz ettirmişlerdir.

Bu nutukları, gençlerin he - yecanlı nutukları takib etmiş ve merasime Cumhuriyet marşile nihayet verilmiştir.

Kayseride

Kayseri 10 (a.a.) — Mimar Sinanın 353 üncü yıldönümü münasebetile dün Halkevi salonunda ve kalabalık bir dinleyici kütlesi huzu - runda bir konferans verilmiş. bü - yük mimarın hatırası taziz olun - muştur.

Eden ve General Dill Londrada

Londra 10 (a.a.) — Hariciye Nazırı Edenle İmparatorluk Genelkurmay Başkanı General Dill İngiltereye dönmüşlerdir.

Sovyetler Birliğinde yeni fabrikalar

Moskova 10 (a.a.) — 1941 senesi için hazırlanan endüstri plânı mucibince 1213 fabrika kurulacak ve 742 fabrika da ıslah olunacaktır. Memleketin sınaî inkişafı için 30 milyar 600 milyon ruble tahsis edilmiştir.

Hadiseler arasında FELEK

Niyet nereye?

— Ne o, hayrola? Anadoluya mı gidiyorsun?

— Evet! — Nasıl olur birader! İş güç sahibi, esnan dahilî, eli ayağı tutar adamsın. Ne diye gidiyorsun?

— Vakti gelince giderim.

— Bunun vakti saati olur mu? Hem senin Anadoluda akraban olmadığını bilirim. Her fırsatta ailece pek tenha olduğunuzu söyler durursun.

— Öyledir ama, bu benim Anadolu yakasına geçmeme mâni teşkil etmez.

— Orası öyle! Lâkin nereye gideceksin?

— Nereye gideceğim malûm!

— Evet sence malûm, ama bir sır değilse bunu ben de bilsem!

— Hay hay söyleyeyim. Neden sır olsun. Tophanelioğluna gideceğim.

— Anlamadım.

— Tophanelioğluna gideceğim, diyo - rum.

— Nerede bu söylediğin yer?

— Sen ne biçim İstanbullusun yahu! Tophanelioğlunun nerede olduğunu bilmiyorsun!

— Üsküdarda.

— Haaa! Anadoluya gideceğim de - yince ben de içerlere çekileceksin sandımdı.

— Hayır! Bizim o taraflarda babadan kalma bir yerimiz vardır, oraya gideceğim. Bu sene yaz erken geldi. Leylâklar, lâleler açmış, yetişemiyeceğiz diye korkuyordum.

— Ben de şu tekaüd ve işsizlere hükûmetin seyahat kolaylıkları yapacağına dair olan beyannamesi üzerine gidiyorsun sanmıştım.

— Ne münasebet? O beyanname İstanbuldan gitmesi kalmasından daha faydalı olan tekaüd, eytam ve dullarla burada işi olmıyan taşralılara aid bir şey. Ondan sana, bana ne?

— Ben de senin gibi düşündüğüm için Anadoluya gidiyorum deyince garibse - dimdi.

— Üsküdar Anadolu kıyısı değil mi?

— Ben ne bileyim o mânaya aldığını! Kulaklar kirişte olunca insan her lâftan türlü mânalar çıkarıyor.

— Evet! Halbuki sen münevver adam olarak geçinirsin! Böyle anlarda derin düşünmiyenleri teskin edip işin hakikatini ve bu teşebbüsün İstanbuldaki iş güç sahibi insanlara aid olmadığını anlatacak yerde benden bile şüphe ediyorsun birader!

— Kusura bakma kardeşim! İlk defa işittiğim zaman biraz telâşlanır gibi oldumdu ama tabiî derhal geçti.

— Bırak efendim! İşine gücüne bak! Sana Bektaşile Mevlevinin fıkrasını anlatayım! Belki de bilirsin!

— Anlat bakayım!

— Bektaşî Mevleviye sormuş: «Dede Sultan! Sizin tarikatin erkânı nedir?»

Mevlevî cevab vermiş: «Biz Allah der, döneriz! Ya sizinki nedir?»

Bu sefer de Bektaşî cevab vermiş: «Biz de Allah der, dururuz.»

Hükûmet üstüne düşeni yapar. Muhtac, kimsesiz, namüsaid şartlar altında kendini idare edemeyip hükûmetin sırtına kalması muhtemel olan unsurları daha durgun yerlere nakletmeyi düşünürüz. Bundan senin, benim ayaklanıp paçalarımızı sıvamamıza mahal yok! Biz de hükûmetin bu tedbirini kendi sükûnetimiz ve işimizi tezgâhlamamızla takviye etmeliyiz! Telâşlanarak değil!

B. FELEK

Zelzele felâketzedeleri için yaptırılacak inşaat

Ankara 10 (Telefonla) — Kızılay cemiyeti tarafından zelzele felâketzedeleri için yaptırılacak inşaata aid kerestelerin mezkûr cemiyetçe tasdik şartile muamele vergisinden muaf olması uygun görülmüş. buna dair lâyiha encümenlerden gec - miştir.

Ceza kanununun iki maddesinde tadilât yapılıyor

Ankara 10 (Telefonla) — Meclise verilen bir kanun lâyihasile Türk ceza kanununun iki maddesinde tadilât yapılmaktadır.

Sovyetler Almanyaya az petrol veriyorlar

Londra 10 (a.a.) — Dün Avam kamarasında sorulan bir suale cevab veren nazır Dalton, 1 marttanberi Almanyaya Sovyetler Birliğinden pek az petrol gelmiş olduğunu bildirmiştir.

Türk varlığını zafer şahikalarına yükselten çocuktur!

Her türlü şefkatten mahrum yurd yavrularını koruyup yaşatabilmek için yıllardır bu gaye uğrunda çalışan Çocuk Esirgeme kurumuna üye olmanızı kurum savgı ile diler.

Bir AŞK UÇURUMU

Edebî roman — 12 — Mahmud Yesari

...kız, buna inanmış göründü; kı...

— Sen, hiç kahveye gitmezdin de... ...için şaşırdım.

...O, Fikriye:

— Kahvelerin semtine bile uğramaz ...bilir miydi? Genc adam, sabahtan akşama kadar, küçücük bir odada, ...başına, sıkılmadan, nasıl otururdu? ...Kahveden başka bir yere gidemez ...?

...mek de biraz gülünc olurdu?

...Fikri, Remziyeyi «yalanına» inandır... ...olmasına rağmen, gene terleyordu. ...genc kız, Fikrinin ceketinin yan ...elini soksa, bir üçüncü nevi kâ...lıflı cigara paketini bulur, çıkarı...dı. Fikri, cigara içerken yakalanmış bir mekteb çocuğuna benzeyeceği... değil, yalanının ortaya çıkmasından ...korkmaktu.

Remziye, Fikriyi, gencliği, güzelliği ...merdliği, erkekliği, doğru sözlülüğü için de seviyordu. Bir kadının, ...gelip, sevgilisini güzel bulmağa başlayacağını, Fikri, tabiî ve hatta ...görebiliyordu; fakat, merdliğini ...ederek gözden düşmeyi, kendine ...yakıştıramıyordu.

...günden sonra, Fikri, Remziyenin evine uğrayacağı vakit, cigara paketini, ya odasında, yahud:

— Yanımda durursa, içiyorum. Göğsüme de dokunuyor... Yürürken cigara içmek de çok kötü!

Deyip, kahveciye bırakıyordu.

Çok geçmemişti; Remziye, onu, tekrar yakaladı; bu sefer, ilki kadar yumuşak, gevşek değildi:

— Sen, cigara içiyorsun, Fikri!

Yanında cigara paketi olmadığı için, Fikri, göğüs gererek cevab verdi:

— Hayır! İçmiyorum, istersen üzerimi ara!

Genc kız, yaslı bir gülüşle başını sallayordu:

— Beni, erkeğin üzerini arayan kadınlardan mı sanıyorsun?

Fikri, mütereddiddi:

— Peki, gene, üstüm mü kokuyor?

Remziyenin yüzü gülmüyordu; sesi, bakışları ağırdı:

— Keşke üstün başın koksaydı! Ağzın cigara kokuyor!

Fikri, bunu da hesablamamıştı; elini alnına vurarak zoraki bir kahkaha attı:

— Farkında oluşuna şaştım vallahi...

— Neden?

— Ben, tamamile unutmuştum. Buraya gelirken, yolda rastladığım bir arkadaş verdi, hatırı kalmasın, diye bir iki nefes çektim.

Genc kız, yalvarmağa başlamıştı:

— Fikri, arkadaşlarının hatırı için, beni kırma. Benim hatırım için cıgara içme... Madem ki şimdiye kadar içmedin, gene de alışma. Paran gittiği için değil, vücudüne yazık! Sen, çalışmağa mecbur bir işçisin. Bizim, sağlığımızdan başka, dayandığımız neyimiz var? Çalışırsak yaşayabiliriz. Çalışmak için de, neye güveniyoruz? Alışırsan, ne olur sonra?. Fabrikadaki Hasan çocuğu hatırlarsın... O, ne cıgara içmekti! Göğüs tutukluğuna uğradı, çalışamamağa başladı, işten çıkardılar. Şimdi sürünüyormuş... Bir işe alırlarken doktorlara muayene ettiriyorlar. Her yerde, her vakit üstünkörü muayene etmezler ya? Doktor, bunun göğsü zayıf, çalışamaz, derse, ne yaparsın?

Genc kız, onun ellerini tutmuştu; bakışları ile de yalvarıyor; sesini, kabil olabildiği kadar tatlılaştırıyordu:

— Sözlerime güceniyor musun?

Fikri, bir ara:

— Bana, nasihat mi veriyorsun? Akıl mı öğretiyorsun?

Diye çıkışacaktı; fakat Remziyenin yalvarışı, onun sert düşüncesini yumuşatmış, eritmişti:

— Ne diye güceneyim... Benim, iyiliğim için söylüyorsun.

Genc kızın solgun bakışlı gözleri ışık ışık yanıyordu:

— Beni, ne kadar sevindirdiğini bilemezsin. Elbette iyiliğin için söylüyorum. Cıgaraya alışır da, artık, onsuz edemezsen halin neye varır? Paran olduğu zamanlar, neyse! Cıgara alacak paran olmadığını da bir düşün...

Fikri, şakaya vurmak istedi:

— Bir cıgara... Onu da bir iki nefes çektim, dedim ya... Sen de, beni, çürük bir adam yaptın çıkardın.

Remziye, ellerini Fikrinin geniş ve dik duran omuzlarına koymuştu; gözlerinin içi gülerek, güvenerek baktı:

— Hayır! Senin, bu sağlam vücudüne acıyorum! Bir tezgâh başında, öksüre öksüre çalıştığın gözlerimin önüne geliyor da, yüreğime ateşler düşüyor...

— Neler söylüyorsun? Rüya görmeğe başlıyorsun galiba?

Genc kız, ellerini, onun omuzlarından çekmişti:

— Bugün cıgaraya, yarın da içkiye alışırsın.

Fikri, bütün vücudü sarsılarak gülüyordu:

— Bu, pek tuhafıma gitti doğrusu!

Remziye, fazla söylemedi:

— Hepsi, senin bileceğin şeyler....

Fikri, genc kıza hak veriyordu. Çünkü, elindeki para eksildikçe içinin sıkıntısı artıyor, geceleri uyuyamıyordu. Bu uykusuz gecelerin, yeni bir tehlike başlangıcı olabileceğini sezmekte gecikmedi:

— Remziyenin dedikleri çıkacak! Cıgaraya, fena alıştım. Bir, içkim eksik. Kahve gibi, meyhaneye de dadandım mı, artık iflâh olmam!

Fakat içki, cıgara gibi değildi; «meyhaneye dadanabilmesi için», cebinde para olması lâzımdı. Halbuki, «zar zor biriktirdiği» kırk küsur liranın yarısı «erimiş» ve «erimek üzere» idi. Bu işsizlik, daha ne kadar sürebilirdi? Bunu kestirebilse, hesabını, ona göre tutardı. Hep, karanlıkta yürüyordu. Göz açmak da faydasızdı; ona, yürüyeceği yolu gösterecek, tek, ölü bir ışık dahi belirmiyordu. Küçük bir idaresizlik yüzünden, «aç» ve «açıkta» kalacaktı. Bu karanlık yolun, ancak sonunu görebiliyordu; yarı aç, yarı tok, kıt kanaat de yaşasa, günün birinde, elinde ve avucundakiler tükenecek ve nihayet sürünecekti. Onu, Remziyenin öğüdlerinden çok, «açlık korkusu» koruyordu.

Remziye ile konuşurken, kendi vaziyetini unutturmak için, ona, büsbütün başka şeyler soruyordu:

— İş, buldum, buluyorum. Bu hal, kırk yıl sürmiyecek ya... Hazır işler var da, tepiyorum mu? Nasib, kader, ne ise, o olur. Biraz da senden konuşalım. Fabrikada nasılsın?

Remziye, hep, aynı cevabları veriyordu:

— Nasıl olacak, bildiğin gibi.

— Küçük Mehmedi gördüm; kâtib değişti, dedi.

— Önce, biz de öyle sandık. Bir hafta izin almış.

— Hasan ağabey, ne yapıyor?

— Hiç!

— Nasıl hiç? Sana, gene sarkıntılık ediyor mu?

— Hayır!

(Arkası var)

BULMACA

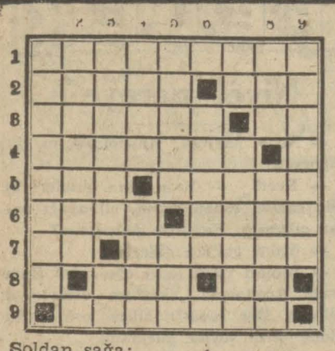

Soldan sağa:

1 — Japonyada bir yanardağ. 2 — Genişliği cüz'i (iki kelime), ifa. 3 — Kadınlar (cemi), hicab. 4 — İstinad ettirmek. 5 — Cefa, gösterici. 6 — Bir ot, götürme. 7 — Bir emir, odalık. 8 — Kirli, bir edat. 9 —Tatbik sahasına girme.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Köleniz. 2 — Birdenbire baştan çıkan (iki kelime). 3 — Unutma, bir harfin okunuşu. 4 — Resmî şikâyet, ücretli. 5 — En çok, kanun ve nizam tanımıyan. 6 — Yayıcı. 7 — Bir harfin okunuşu, birini metetmek için yazılmış manzume. 8 — Bir kasa parçası, bayrak. 9 — Eulu çubuk.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	D	O	N	D	U	R	M	A	■
2	E	V	A	İ	L	■	A	H	İ
3	V	A	R	D	A	■	İ	M	A
4	Ş	■	K	E	Ş	İ	D	E	■
5	İ	Y	O	N	■	F	E	D	A
6	R	E	Z	■	Ö	T	■	■	H
7	M	İ	■	A	N	İ	B	A	L
8	E	S	E	R	■	R	Ü	Y	A
9	■	■	H	A	Z	A	K	A	T

SPOR

İstanbul lisesinin spor bayramı

İstanbul Erkek lisesi ikinci spor bayramını 12 nisan cumartesi günü Fenerbahçe stadında yapacaktır. Müsabaka programı şu şekilde tespit edilmiştir:

Geçid resmi, İstiklâl marşı, açılış nutku, 1500 metre yürüyüş, A ve B takımları arasında futbol maçı, izci yarışı, kürek yarışı, bisiklet müsabakası ve mükâfat tevziidir.

Spor bayramına saat 15 te başlanacaktır.

İkinci küme maçları

İstanbul futbol ajanlığından:

13 nisan 940 pazar günü yapılacak kinci küme terfi maçı:

Fenerbahçe stadi:

Saat 15 Davudpaşa - Taksim, hakem: Selâmi Akal, yan hakem: Necdet - Bahaeddin.

Hakem imtihanı

İstanbul hakem komitesi başkanlığından:

Son hakem kursuna devam ederek yazılı imtihanları yapılan namzedlerden aşağıda isimleri yazılı bulunan arkadaşların şifahi imtihanları yapılmak üzere 12 nisan 941 cumartesi günü saat 14,30 da bölge merkezinde hazır bulunmaları tebliğ olunur.

Dr. Nureddin, M. Reşad, Niyazi, Lûtfi, Sulhi, Mustafa.

Mersinde yapılan güreş müsabakaları

Mersin (Hususi) — Türkiye serbest güreş birincilik müsabakaları Akdeniz grupu karşılaşması, başta İçel bölgesi başkanı Vali Saib Örke olmak üzere kalabalık bir seyirci huzurunda Mersin şehir stadında çok muntazam bir şekilde yapılmıştır.

İçel, Burdur, Hatay ve Konya bölgelerinin iştirak ettiği bu karşılaşmada İçel takımı 18 puvanla grup şampiyonluğunu kazanmıştır. Sekizer puvanla Burdur ikinci, Hatay üçüncü ve dört puvanla da Konya dördüncü olmuştur.

Ferdi birincilikleri: 56 kiloda Raif Döngel (İçel), 61 kiloda Bekir (Hatay), 66 kiloda Kemal Gökaslan (İçel), 72 kiloda Yahya Kalkan (İçel), 79 kiloda Musa (Burdur), 87 kiloda Mustafa Mersinli (İçel), ağırda Ömer Eraslan (İçel) kazanmışlardır.

Ankarada açılan Çocuk Islâhhanesi

Ankara (Hususî) — Ankarada vücude getirilen Çocuk Islahhanesi Adliye Vekili tarafından gezilmiştir. Islahhanede kunduracılık, terzilik ve marangozluk atölyeleri mevcuddur. Gönderdiğim resim, Vekili, marangoz atölyesindeki işleri tetkik ederken göstermektedir.

Ankarada Pasif Korunma teşkilâtı

Ankara (Hususî) — Ankara pasif korunma teşkilâtı liselerden 400 talebeyi itfaiye yardımcısı olarak yetiştirmektedir. Bu talebeler, muhtelif mahallelerin yangın söndürme ihtiyat efradı olacaktır. Bunlar hergün talim görmektedirler. Gönderdiğim resim, yardımcı talebeyi talim esnasında göstermektedir.

Tereza Corciades ve konseri

Küçük piyanist iki defa tehir ettiği konseri bu pazar günü 13 nisan 1941 saat 16 da vereceğini ilân etmektedir.

Minimini artist Beethoven, Mozart, Schubert, Tschaikovsky, Chopin ve Liszt'in eserlerinden bazı parçalar çalacaktır.

Evvelce bildirildiği gibi konser, Taksim Belediye kazinosunda verilecektir. Hitamından sonra kazino artistleri tarafından ayrıca varyete numaraları oynanacaktır.

İstanbul Borsası, 10/4/941

Londra	1 Sterlin	5,24
Nevyork	100 Dolar	132,20
Cenevre	100 İsv. Frc.	30,2025
Atina	100 Drahmi	0,9975
Madrid	100 Peçeta	12,9375
Belgrad	100 Dinar	3,175
Yokoha.	100 Yen	31,1375
Stokholm	100 İsveç K.	30,745

ESHAM VE TAHVİLÂT

Sıvas - Erzurum II.		19,35
Anadolu Demiryolu	%60 peşin	22,85

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

1 — Muhtelif hususî elektrik sayıcısı kapalı mektubla teklif istenmek suretile mubayaa edilecektir. Muvakkat teminat 13335,88 L.

2 — Teklif mektubları en geç 26/5/1941 pazartesi günü saat 14 e kadar imza mukabilinde levazım müdürlüğüne verilmiş olacaktır.

3 — Alâkadarların Metro hanının 4 üncü katında levazım müdürlüğünden şartname almaları ilân olunur. (2733)

Memur alınacak İstanbul P.T.T. Müdürlüğünden:

1 — İdaremizde münhal maaşlı ve ücretli memuriyetlere orta mekteb mezunları müsabaka ile alınacaktır.

2 — Müsabakada muvaffak olanların idarenin teklif edeceği yerde memuriyet kabul etmeleri şarttır.

3 — Müsabakada muvaffak olanlara 3656 sayılı kanun hükmüne göre 15 lira aslî maaş veya 60 lira ücret verilecektir.

4 — İsteklilerin 788 sayılı memurin kanununun dördüncü maddesindeki şartları haiz olmaları ve devlet memuriyetine ilk defa gireceklerin 30 yaşını geçmemiş olmaları lâzımdır.

5 — Müsabakaya girmek isteyenlerin 21/4/941 pazartesi günü akşamına kadar dilekçe ve evrakı müsbitelerile birlikte müdürlük idarî kalemine müracaatleri icab eder.

6 — Müsabaka 25/4/941 cuma günü saat 10 da yapılacaktır. (2802)

Maliye Vekâleti Levazım Müdürlüğünden:

Cinsi:	Çelik şerid.
Adedi:	40.
Beherinin kıymeti:	35 Lira.
Teminat Akçesi:	105 Lira.
Evsafı:	«20» metre uzunluğunda saplı, baştan 10 santimi kırmalı veyahud sıfırın baş taraftaki tutacak halkasının bitişiğinde bulunmak ve yumuşak çelikten imal edilmiş olmak.

Yukarıda aded, cins ve evsafı yazılı malzeme 29/4/941 tarihine rastlayan salı günü saat 15 te Maliye Vekâleti Millî Emlâk müdürlüğü birinci şube odasında müteşekkil komisyonda pazarlıkla satın alınacaktır.

Fazla malûmat almak için Millî Emlâk müdürlüğüne müracaat olunmalıdır. «2027» (2811)

Bu hatta ASRÎ SİNEMADA

SILVIA SIDNEY HENRY FONDA nın oynadıkları **GÜNAHSIZ KATİLLER** En yüksek ve en büyük Türkçe Sözlü dram

İlâveten: Şirley Temple'nin **BRODWEY YILDIZI** filmi.

MARIKA RÖKK'ün Mevsimin 1001 harikası filmi olan

KORA TERRY

İKİNCİ HAFTA OLARAK

ŞARK SİNEMASINEA Başladı

Milletler devletlerinin kahramanlığı ile yükselir...

NAMUS BORCU

Milli bir şahlanmanın şahane bir abidesi ...

Son beş senenin en muazzam filmi .....

BEŞİKTAŞ ŞEN SİNEMA

LEKELİ KADIN

LEYLA MURAD YUSUF VEHBİ

Türkçe Sözlü - Arapça Şarkılı

BARBARA STANWICK ve HENRI FONDA

ZÜPPE KIZLAR

Fransızca Sözlü filminde AŞIK ve POLİS HAFİYESİ rollerini oynayorlar.

Tokad Vilâyeti Daimî Encümeninden:

1 — Tokad - Turhal yolunun 243 + 877 — 244 + 277 nci kilometreleri arasındaki yapılacak parke kaldırım ve beton turutvar inşaatı Nafıa Vekâletince tasdikli «15304» lira «96» kuruş keşfi mucibince kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuş ve eksiltmesi 17/4/1941 tarihine raslıyan perşembe günü saat 15 te Vilâyet Daimî Encümen salonunda yapılacaktır.

2 — İlk teminat «1150» liradır.

3 — Eksiltmeye girmek istiyenlerin eksiltme için muayyen olan günden en az üç gün evvel Tokad Nafıa Müdürlüğünde müteşekkil ehliyet vesikası komisyonuna müracaatle vesika alması Ticaret Odasında kayıdlı olduğuna dair diğer bir vesikayı da hâmil bulunması lâzımdır.

4 — Teklif mektubları işbu vesikalar ve muvakkat teminat veya banka mektubile birlikte tarifatı kanuniye dairesinde eksiltme saatinden bir saat evveline kadar Tokad Daimî Encümen Riyasetine verilir ve mukabilinde makbuz alınır.

5 — Yukarıda yazılı olanların haricinde gönderilecek teklif mektubları kabul edilmez.

6 — Posta ile gönderilecek teklif mektublarında teahhur vuku bulduğu takdirde mes'uliyet kabul edilemez.

7 — İnşaat 1940 - 1941 malî yıllarına sarî olup yapılacak iş nisbetinde her ayda bir istihkak derhal ödenecektir. İnşaat mukavelenamenin imzasından on beş gün içinde işe başlıyarak yüz yirmi iş gününde ikmal olunacaktır.

8 — Her nevi rüsum, gazete ilân ücreti vesaire üzerine ihale olunacağa aiddir.

9 — Daha ziyade bilgi edinmek, keşif, proje, fenni ve hususî ve eksiltme şartnamelerini görmek arzu edenlerin hergün Tokad Vilâyeti Daimî Encümen kalemine müracaatleri lüzumu ilân olunur. (2548)

Edirne Belediye Riyasetinden:

40,000 lira bedeli keşifli mezbaha soğuk hava deposu ve buz fabrikası tesisat kısmı pazarlıkla talibine ihale edileceğinden isteklilerin pazarlığın son günü olan 25 nisan 941 cuma günü saat on beşe kadar 2490 numaralı kanunun emrettiği vesaikle Edirne Belediye Encümenine müracaatleri ilân olunur. (2525)

Devlet Orman İşletmesi Pos Revir Âmirliğinden:

940 senesi imalâtından aşağıda yazılı keresteler açık arttırma ile satışa çıkarılmıştır.

Parti N. No.	Hacmi M3	D3	Muhammen kıymeti Lira	Kuruş	Teminatı Lira	Kuruş
I	808	408	20	18	1223	53
II	571	474	»	»	864	93
III	1104	457	»	»	1671	60
IV	255	557	»	»	386	78
V	385	312	»	»	583	17
VI	396	732	»	»	600	45
VII	573	794	»	»	868	44
VIII	560	631	»	»	848	51
IX	549	601	»	»	831	82
X	417	761	»	»	632	28
U. Yekûn	5623	727				

İhale 18 nisan 1941 cuma günü saat 14 te Adanadaki Revir merkez binasında yapılacaktır.

Partilerin ihtiva ettikleri çeşidleri gösterir listelerile satış mukavele projeleri Ankarada Orman Umum Müdürlüğünde İstanbul, Adana, Mersin Orman Çevirge Müdürlüklerile Adanadaki Revir Merkezinde bulunmaktadır.

İsteklilerin ticaret vesikalarını ve teminatlarını hâmil oldukları halde sözü geçen tarihte öğleden önce hazır bulunmaları ve Revire müracaatleri. «1982» (2770)

Boğaziçi Lisesi Müdürlüğünden:

Geçen sene talebesinden olup bu sene son sınıf imtihanlarına girecek olan talebenin yeni çıkarılmış fotograflarile beraber 17 nisan perşembe gününe kadar mekteb idaresine müracaatleri.

Teşekkür

Sabık Gülnihal vapuru sûvarisi Celâl Talayın vefatile cenaze merasimine iştirak eden sayın dostlarına derin şükranlarımızı gazeteniz vasıtasile bildirmeği bir borç biliriz. Ailesi Sıdıka Talay, damadı İşmet Yelkencioğlu, eşi Mürvet Yelkencioğlu, kızı Vedad Talay, oğulları Kenan ve Orhan Talay

Zayi — Süleymaniye Askerlik şubesinden aldığım terhis tezkeremle nüfus kâğıdımı kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan hükmü yoktur.
319 doğumlu Mustafa oğlu Mahmud Yaman

Beyoğlu HALK sineması bugün Matine 11 de gece 8 de
1 — Tarzan kaçıyor (Türkçe)
2 — Manuella (Doroti Lamur)
3 — Renkli Miki

Zayi — Gönen Askerlik şubesinden aldığım terhis tezkeremi kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan hükmü yoktur.
Gönen kazasının Bostancı köyünden Hacı Ahmed oğlu 1320 doğumlu Hüseyin Alık

RADYO

Bu günkü program

8,00 Program	18,03 Müzik
8,03 Haberler	18,30 Meyda
8,18 Müzik (Pl.)	19,30 Haber
8,45 Yemek listesi	19,45 Konu
★	19,50 Şarkı
12,30 Program	20,15 Radyo
12,33 Şarkılar	20,45 Temsil
12,50 Haberler	21,30 Konu
13,05 Şarkılar	21,45 Orke
13,20 Müzik (Pl.)	22,30 Haber
★	22,45 Orke
18,00 Program	23,00 Caz
	23,30 Kapa

İlkbahar modelle MOD İFY

İlkbahar şapka modelleri hazırladığı zengin koleksiyonu görmek üzere bayanlarımıza davet ediyor.
Adres: İstiklâl Cad. Rüştünün karşı sırasında Barbanın No. 7, Mod İfy. Tel: 4...

Zayi — Millî Piyangonun tertib 3 üncü çekilişine ait ... ruşluk cild: 20, varak: ... tarihli iade makbuzunu ... Yenisini çıkaracağımdan ... hükmü olmadığını ilân ... Pangaltı Halâskâr Cad. ... 318 ruhsat numaralı ... bayii Sisak ...

Harb Akademisi Satınalma Komisyonundan

Memcuuna tahmin edilen bedel 162 lira 75 kuruş olan 47 kalem ... ile ayrıca mecmuuna 167 lira 60 kuruş tahmin edilen 59 kalem ... açık arttırma ile satışı 15/4/941 salı günü saat 10,30 da Akademi ... Komisyonunda yapılacaktır.

Eşyalar hergün Akademi debboyunda görülebilir. Arttırma ... iştirak edeceklerin müzayededen evvel Beşiktaş Malmüdürlüğüne ... için 12 lira 25 kuruş, 59 kalem eşya için 12 lira 57 kuruşluk ... makbuzlarile mezkûr günde Komisyonumuza müracaatleri.

Eskişehir Nafıa Müdürlüğünden

Eskişehir - Sivrihisar yolunun 40 + 884 — 68 + 517 kilometreleri ... 30101.64 lira keşif bedelli 33 aded büz ve 0,70 - 5,00 M. açıklığında ... merli menfez inşaatı 8/4/941 tarihinden 28/4/941 tarihine ... günü saat 15 e kadar kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Vilâyet dairesinde Daimî Encümende yapılacaktır.

Muvakkat teminat: 2257,62 liradır.

Bu işe aid keşif, grafik, proje, hususî, fenni şartname, eksiltme ve mukavele projesi ve buna müteferri evrak her zaman Nafıa ... de bedelsiz görülebilir.

İsteklilerin ihale tarihinden en az üç gün evvel asgarî «20000» ... ve menfez veya mümasili işleri muvaffakiyetle yapmış olduğunu ... servislerine istinaden Vilâyete müracaatle alacakları ehliyetname ... içinde Ticaret Odasından alınmış vesika ile bu kadar işi başarabileceklerine ... terir banka referansını 2490 sayılı kanunun tarifi dahilinde teklif ... rına eklemeleri lâzımdır.

Teklif mektubları 28/4/941 pazartesi günü saat 14 e kadar ... bilinde Daimî Encümen reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek ... lar mühürlü ve taahhüdlü olacaktır. Postada olacak gecikmeler ... alınmaz.

İstanbul Belediyesi ilânları

Şehrin muhtelif mahallerine konulmak üzere yaptırılacak ... tenviratı umumiye fenerleri ve teferrüatı 2490 numaralı kanunun ... desinin (L) fıkrasına tevfikan pazarlığa konulmuştur. Tahmin ... 50 kuruş ve teminatı 892 lira 27 kuruştur. Şartname zabıt ve ... dürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 14/4/941 pazartesi günü saat ... Encümende yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya ... günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları lâzımdır.

Tasfiye Halinde Feshane Mensucat Anonim Şirketi Tasfiye Memurluğundan

Şirketin umumî heyeti aşağıdaki ruznamede yazılı işleri ... nisan 941 tarihine musadif salı günü saat 14 te Sultanhamam ... hanının 5 inci katındaki Sümerbank Birleşik Yün İpliği ve Doku ... pek fabrikaları müessesesindeki dairei mahsusada fevkalâde olarak ... ceğinden tasfiyenin hitamına ve şirket muamelâtının neticesine ... bu içtimada ticaret kanunu mucibince bir hisse sahibi olan kimseler ... iştirak ve reyi bulunduğundan bilcümle hissedarların mezkûr gün ve ... leten veya vekâleten içtimaa gelmeleri ilân olunur.

MÜZAKERAT RUZNAMESİ:

1 — Evvelce müttehaz karar dairesinde şirket hukuk ve vecibelerinin ... tarihli bilânço mucibince Sümerbank Birleşik Yün İpliği ve ... Sunğipek fabrikaları müessesesine devri hakkındaki tasfiye ... ca müttehaz muamelenin tasvibi.

2 — Yapılacak başka iş kalmamış olduğundan şirketin mevcudunun ... verilerek tasfiyenin kapatılması.

TÜRKİYE

ŞİŞE ve CAM fabrikaları Anonim Sosyetesinden:

Paşabahçe fabrikamız için takriben 1200 ton mermer taşı ... Taliblerin şartnameyi görmek üzere 16/4/941 çarşamba günü ... kadar sosyetemizin Galatada Perşembepazarında İş hanında ... bul bürosuna müracaatleri.

İKİ ESİR

Yazan: *Lajos Zilahy* — 19 — Çeviren: *F. Zâhir Törümküney*

Camı indirmek üzere pencereye doğru gidiyordu. Tam bu sırada, bir kar topu kulağının dibinden geçti. Karşıki duvara yapıştı.

Madam Takaç ihtiyatlı hareketlerle başını pencereden çıkardı. Etrafa bakındı. Köşebaşında, on yaşında bir çocuk duvarın dibine sinmiş duruyordu. Madam Takaç elini sallayarak bağırdı:

— Dur sen Lajoş, annene söyliyeyim de görürsün!

Sonra birdenbire sesini değiştirerek, pencerenin önünden geçen ve buzda kayıp düşmemek için kollarını kaldırarak muvazenesini temine uğraşan yaslıca ve iri yapılı bir adamı selâmladı:

— Günaydın Mösyö Kaladi! Nereye, nereye bu soğuk havada?

Kaladi'nin bir sokak ötede küçük bir kasab dükkânı vardı. Siyah, yağlı şapkasını hürmetle çıkardı:

— Günaydın Madam Takaç! Ne yapalım, ekmek parası kazanmağa gidiyoruz.

Madam Takaç bütün mahalle halkını tanır ve hepsile aşinalık ederdi. Günlerinin büyük bir kısmını burada, bu küçük pencerenin önünde geçirirdi.

Aşçı kadınların sepetlerinin içini karıştırır, o gün ne yemek pişireceklerini sorardı. Mahalle çocukları, günün muhtelif saatlerinde penceresinin önüne gelir ve ondan kurabiye isterlerdi. Emekli General Krag da mutad günlük gezintilerinde mutlaka ona uğrar, yarım saat kadar lâf atardı.

Talih, Madam Takaç'a işte böyle boş ve manasız bir hayat nasib etmişti. Fakat o, kendini oyalamanın, vaktini hoş geçirmenin sırrını biliyor, bu yüzden can sıkıntısı duymuyordu. Bunların hiç birinin ehemmiyeti yoktu. Onun en büyük derdi Peter'e istediği gibi hâkim olamaması idi. Bu dik kafalı, asık suratlı çocuk her işini kendisinden gizliyordu. Oğlunun, hayatı ve istikbali hakkında yaptığı projelerden haberdar olmaması onu ciddî bir endişeye sevkediyordu. Çünkü; Peter'in tecrübesiz ve hayatın içyüzünü henüz anlamamış, toy bir delikanlı olduğuna kanidi. Binaenaleyh, oğlunun hayatını alâkadar eden hususat hakkında isabetli kararlar alabileceğini tasavvur edemiyordu.

Pencereyi kapattı. Yeniden işine koyuldu. Elinde büyükçe bir beyaz bez ile odanın içinde dolaşıyor, fevkalâde bir titizlikle toz alıyordu. İki hafta evvel hizmetçiyi koğmuştu. O zamandanberi bütün evin işlerini kendisi görüyordu. Kitab etajerinin tozunu alıp yerleştirirken eline küçük bir tahta parçası geçti.

Üzerine kazılan harfleri okuyunca, sanki parmaklarını kızgın bir demir yakmış gibi fırlattı.

Peter'in odasını toplarken arasıra buna benzer şeylere tesadüf ederdi.

Fakat, çakile kazılmış olan bu bir kaç harf, bu «seviyorum» kelimesi beynini altüst etti. Bu tahta parçasının nereden ve niçin geldiğini bilmiyordu. Ancak bunun arkasında Peter'e aid mühiş bir sırrın gizlendiğini hissediyordu. Şimdi hatırlıyordu, bir gün öğleden sonra odaya girdiği zaman Peter'i elinde çakile bir tahta parçasının üzerine bir şeyler kazarken görmüştü.

Bu tahta parçasına karşı, şu anda izah edilmez bir kin ve nefret duyuyordu. Oğlunun, bu tahta parçası yüzünden kendisinden uzaklaştığını seziyordu.

Daha ziyade Aramka'ya acıyordu. Bu zavallı Aramka, delicesine Peter'e âşıktı. Eğer onun başka bir kızla alâkadar olduğunu öğrenirse, belki de kendini öldürürdü. Kızın bütün ailesi, Peter'e bir damad nazarile bakıyordu. Filhakika bunda kendisinin de kabahati vardı. Bir çok defalar Aramka'ya Peter'in ağzından hiç aslı olmıyan şeyler söylemişti. Bütün bunları bu işi tacil etmek için yapmıştı. Hüsnüniyetle söylediği bu küçük yalanlar, şimdi ona derin bir vicdan azabı veriyordu.

Yemek esnasında Peter'e hiç bir şey açmadı. Fakat gizli, gizli yüzünü tetkik ediyor, bakışlarından, hareketlerinden manalar çıkarmağa çalışıyordu.

Yemekten sonra Vaynik'lerde soluğu aldı.

Lâkırdıyı döndürüp, dolaştırıp Peter'e getirdi. Derin, derin içini çekti:

— Ah, bu Peter! dedi. Bana öyle geliyor ki, bu çocuk kumar oynuyor! Bu gece gene sabaha karşı eve geldi!

Bu sözlerinin bir kelimesi bile doğru değildi. Fakta, Aramka'nın kalbinde, onun da yardımile doğan ümid ve hayalleri yıkmak için, oğlunu kötülemeğe razıydı.

O günden itibaren, haftada bir kaç defa Vaynik'lere giderek Peter'den şikâyet etmeğe başladı.

IX

Miett on beş gündenberi bir defacık olsun Olga'yı görememişti. Fakat bugünlerde kendi hayatının problemlerile o kadar meşgul ve bütün benliği Peter'in hayalile öyle dolmuştu ki arkadaşını düşünecek vakit bile bulamıyordu.

Arada bir, son buluşmalarını ve Olga'nın anlattıklarını en küçük teferrüatına kadar hatırladığı oluyordu. Olga'nın tevdi ettiği sırrı, ağır bir yük gibi kalbinde taşıyor ve onun hakkında nasıl bir hüküm vermesi lâzımgeldiğini hâlâ kestiremiyordu. Son günler zarfında hayat telâkkilerinde ve düşünüşlerinde büyük değişiklikler olmuştu. Eskiden elini, bir genc erkeğin elinde biraz fazla bırakmağı bile bir ayıb, bir ahlâksızlık telâkki ederken, şimdi, loş odalarda saatlerce Peter'le başbaşa kalıyor, aşk ateşile yanan başını erkeğin göğsünde dinlendirmekten sonsuz bir zevk duyuyordu.

Bir öğlden sonra Madam Varga esrarengiz bir tavırla onu kendi odasına aldı. Kapıyı kapattı. Gözlerinin içine derin derin bakarak sordu:

— Doğru mu?

Miett ürkek bakışlarını çevirdi. Madam Varga'nın sualine, sualle mukabele etti:

— Ne?

— Peter'in, çoktanberi sana kur yaptığı doğru mu?

Kızın yüzü kıpkırmızı kesildi. Kekeliyerek sordu:

— Bana mı?

Madam Varga, bir kaç dakika Miett'in heyecanını zevkle seyretti. Sonra tatlı bir tebessümle gülümsiyerek gözlerinin içine baktı:

— Niçin benden saklıyorsun? Bu çocuk sana âşık mı?

Miett kaçamaklı cevab verdi:

— Bize sık sık gelip gidiyor. Fakat bana âşık olduğunu hiç te zannetmiyorum...

Madam Varga başını salladı. Bir, iki dakika sustu.

— Peter'i böyle sık sık ve yalnız olarak kabul etmeni doğru bulmadım...

Miett birden parladı. Hücuma hazır bir tavırla söyledi:

— Nasıl yalnız, anlıyamadım?

Madam Varga, kızın asabileştiğini görünce, onu teskin etmek lüzumunu duydu:

— Yavrum, beni yanlış anlama. Babanın daima evde bulunduğunu biliyorum. Fakat, bu hareketini gene beğenmiyorum. Ben, senin hususî işlerine dünyada karışmak istemem. Fakat madem ki, bana Elmira anne, diyorsun ve madem ki, benim seni öz evlâdım gibi sevdiğimi biliyorsun, şu halde sana bu hususta bazı nasihatlerde bulunmama müsaade edersin sanırım. ... ha hayatta hiç bir tecrübe ... Bu itibarla, bazı formalite ... edilmenin şart olduğunu ... Meselâ; bir genc kızla, bir ... nız başlarına bir odada otur... doğru değildir, hem de bir ... zurları olan bir seydir. Sen ... ğın bir tek iş vardı. Peter ... man usulcacık bana bir ... dermek...

Şimdi dikkat ve şüphe ... yüzünü tetkik ediyordu.

Miett cevab vermedi. Bu ... eğmiş, halının çiçeklerine ... Gözünün önünden son günler ... leri bir sinema şeridi gibi ... Madam Varga'nın iş işten ... sonra müdahaleye kalkışma ... için için alay ediyordu. Bir ... kalar geçti. Nihayet yavaş ... cevab verdi:

— Demek böyle yapmakla ...

Madam Varga derhal sözü ...

— Tabii! Bunda tereddüd ... mahal yoktur. Bunun böyle ... cab eder!

Miett içini çekerek:

— Pekâlâ... dedi.

Başını çevirdi. Pencereden ... uzaklara bakmağa başladı. ... Hayalinde küçük bir taşra ... Peter'in çocukluğunu ... çalışıyordu.

Madam Varga, genc kızın ... dan tuttu. Yüzünü kendine ... virdi:

(Arka...

Çörçil Amerikadan daha çok gemiler isteyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

...e de Fransanın bize karşı harbe girmesi gibi gayritabiî şuursuz ve kiyasetsiz bir hattı hareket Fransayı uzun seneler Amerika demokrasisinin teveccühünden mahrum bırakır. Eminim ki Fransız milleti, bu kadar ayıb bir hareketi reddeder. Ancak şunu kaydetmemiz lâzımdır ki, Vişi hükûmeti bir çok meselelerde -çok şükür hepsinde değil- büyük mikyasta Hitler'e tâbidir. Fransadaki yiyecek stoklarının büyük bir kısmı Almanlar tarafından musadere edilmiştir. Esirler ve bu yiyecekler büyük Britanyaya karşı hasmane bir propaganda ve gayridostane bir hareket mukabilinde Fransaya iade edilebilir.

Amiral Darlan, Fransaya yaptıkları muamelede Almanların âlicenab davrandıklarını söyleyor. İşgal altında bulunan ve bulunmıyan Fransadan aldığımız bütün haberlere istinaden Amiral Darlan'ın Almanlara gösterdiği bu garib ve meş'um tazimi Fransız halk kütlesinin tasvib ettiğinden çok şüpheliyim. Fakat şunu açıkça anlatmalıyım ki Almanyaya karşı ablukamızı, denizlerde kaçak eşya kontrol etmek hakkımızı muhafaza etmemiz lâzımdır.

Afrika limanlarındaki Fransız harb gemilerinin Fransaya nakli gibi hâdiselerin önüne geçileceğini ve önlenmediği takdirde tevellüd edebilecek neticelerin bizim için olduğu kadar kendisi için de mücadele ettiğimiz Fransız milleti tarafından anlaşılacağını ümid ederim.»

Havada daha ağır darbeler

Mister Çörçil daha sonra hava harblerinden bahsetti ve şu sözleri söyledi:

«İngiliz hava kuvvetlerinin Alman hava kuvvetlerine nispetle devamlı bir terakki eseri gösterdiğini bildirmekle bahtiyarım. Hava filolarımızın bugünkü kuvvetinde olduğu gibi bombardıman kabiliyetinde ve kullandıkları bombaların çapında ve kudretindeki şayanı dikkat yükselişe de nazarı dikkati çekmek isterim. Bu bombaları her an artan miktarda kullanacağız. Bazı ahvalde akınlarımız şiddet itibarile bizim şehirlerimizden herhangi birinin gördüğünden daha büyük olmuştur. Ayni zamanda adamlarımızda Alman akınlarına karşı müdafaa vasıtalarımızda da hissedilir bir salâh temin olunmuştur. Gündüzleri için büyük bir emniyet elde edilmiştir.

Atlantik harbi

Ancak ve ancak her şey Atlantik muharebesine bağlıdır. Atlantik muharebesi her iki taraf için de artan bir şiddetle inkişaf etmektedir. Gemi ve tonilâto itibarile zayiatımız çok ağırdır ve idame ettiğimiz deniz kaynakları çok geniştir. Bu zayiat, vâsi harb gayretlerimiz ve iaşemizi ciddî surette müteessir etmeksizin ilânihaye devam edemez. ...2.300,000 tondan fazla Alman ve İtalyan ticaret vapuru yakalanmış, batırılmış veya mürettebatı tarafından batırıldığı görülmüştür. Biz de 4 milyondan fazla kaybettik. Fakat bu zayiata mukabil İngiliz bayrağı altına üç milyon tondan fazla ecnebi ticaret gemisini veya yeni inşa edilen gemi koyduk. Kontrolumuz altında olan pek büyük bir yekûna baliğ bulunan müttefik ticaret filosunu hesab etmiyorum. Binaenaleyh şu anda muazzam ticaret filomuz gemi adedi itibarile ciddî veya bariz bir azalış kaybetmeden denizlerde dolaşmaktadır.

Amerika gelecek seneye kadar milyonlarca tonluk gemi yapmış olacaktır. Her ne olursa olsun Atlantik muharebesini yalnız fabrikalarda ve tezgâhlarda değil denizlerde kazanmamız lâzımdır. Garb ve şimali garbî deniz yollarımızda ticaret gemilerimize karşı yapılan hava hücumlarına da karşı koyacağımıza itimadım vardır.

Amerika yeni harb gemileri verdi

Şu cihet sabit olmuştur ki, denizaltıların ve denizüstü korsanların mağlûbiyeti kafilelerimize lüzumlu olan himaye gemilerine malik olmak meselesine bağlıdır. Hiç şüphe yok ki, Amerika el meğile ve meharetile yapılan her nevi silâh, cepane ve harb malzemesinin sahil hattına gelmeden Okyanusun dibine gitmesi felâketli bir şey olur. Elim olabilecek böyle bir hali azimli ve şerefli Amerikan milletinin kabul edeceğini tahmin etmem. Nasıl ki Amerika gümrüğüne aid her biri 2000 tonilâtoluk, seri, mükemmel silâhlı ve büyük bir harekât sahasına malik on gemi Amerikan hükûmeti tarafından emrimize verilmiştir ve yakında faal hizmete girecektir.»

HARB VAZİYETİ

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

...e yolları müdafaa etmiş olsalardı, Alman motörlü kuvvetleri harekâtının bu kadar sür'atle inkişaf etmesi mümkün olmazdı. Hâdiseler gösteriyor ki, Yugoslav ordusu bu vazifeyi zamanında ifa edememiştir. Almanların bir strate... de düşmanın hatalarından sür'atle istifade etmektir.

Bulgaristandaki üslerinden yüzlerce kilometre uzaklaşmış olan Alman ordusunun ikmal vaziyeti hayli güçleşmiştir. Malûm olduğu üzere, Alman ordusu halen bir tek demiryolundan istifade ediyor. Niş demiryolunun ise Yugoslavlar tarafından sağlam olarak Almanlara terkedilmiş olması muhtemel değildir. Bu şerait altında yalnız araba ve motörlerle ordunun ihtiyaclarını temin etmek kabil değildir. Harekâta bilhassa motörlü kuvvetler iştirak ettiğine göre, benzin ihtiyacının bu imkânsızlığı bilbütün artırması muhakkaktır.

Yunan cephesine gelince: İngiliz ve Yunan ordularının asıl müdafaa hattı tertiblenmekte oldukları bildiriliyor. Bu hat Selâniğin garbından Ohri gölüne kadar uzanan müstahkem hattır ki, burada İngiliz ve Yunan ordularının uzun müddet mukavemet etmeleri tahmin ediliyor.»

ANNELER:
Çocuk bulamacının top top olmaması için soğuk sütte karıştırıldıktan sonra pişirmek lâzım geldiğini unutmayınız!
Çocuk Esirgeme Kurumu
Genel Merkezi

Macaristanın tuttuğu yol

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

denin Almanyaya karşı bir blok teşkil etmek maksadını istihdaf etmediğini bilâkis Macaristanın Yugoslavyayı üçlü paktın siyasî mefhumuna yaklaştırmağa çalıştığını tebarüz ettirmektedir. Dostluk muahedesi imza edildiği zaman söylenen nutuklarda her iki devletin de mihvere karşı dostluk siyasetine iştirak ettikleri söylenmiştir. Yugoslavya Stoyadinoviç'ten itibaren bu siyaseti takib etmiş ve nihayet bu siyaset Yugoslavyanın üçlü pakta iltihakile neticelenmiştir. 27 mart hükûmet darbesile mihver devletlerile muslihane iş birliğine düşman unsurlar iktidar mevkiine gelmişlerdir.

Macarlar tarafından hiç bir tahrik yapılmamış ve Macar gazeteleri Yugoslavyayı hiç bir suretle tenkid etmemişken mühim Yugoslav kuvvetleri Macar hududunda tahşid edilmiştir.

Yugoslav tayyareleri Macar şehirlerini bombardıman ettikleri zaman da Macaristanın hattı hareketi hiç değişmemiştir. Macaristan tarafından Alman kıt'alarına verilen «geçid hakkı» Alman - Macar paktının icablarındandır. Yugoslavya Alman hareketine bizzat kendi durumile sebebiyet vermiştir. Almanyanın müttefikleri, bu kadar aşikâr bir tahrik karşısında ve büyük bir sabır gösterdikten sonra Berlinin tedbir almasına mâni olmamaları tabiidir.

Macar gazetesi Macar - Yugoslav paktının bozulmasından mütevellid mes'uliyetlerin hepsini Yugoslavyanın üzerine atarak yazısını bitirmektedir.

Anadolu ajansının notu

Bu münasebetle Ulus gazetesinde «Yugoslavyanın ebedî dostları» başlığı altında çıkan makalenin başlıca kısımlarını aşağıda dercediyoruz:

«Balkanlarda evvelki gündenberi başlayan muharebeye bakıldığı zaman, Yugoslavyanın, düşmanlarından ziyade «ebedî dostlarından» korunması lâzımgeldiği temennisinde bulunmak elden gelmez. Malûmdur ki Yugoslavyanın iki ebedî dostu vardır: Bunlardan biri, 1937 senesinde imzaladığı pakt ile aralarında ebedî olarak dostluk münasebetleri kurulan Bulgaristan. İkincisi de daha geçenlerde Hariciye Nazırının Belgrada kadar giderek imzaladığı pakt ile ebedî olarak dost olduğunu ifade eden Macaristan.

Macaristan önce Alman «talim ve terbiye kıt'alarının» topraklarından Rumanyaya geçmelerine muvafakat etti. Şimdi de Alman kıt'alarının ebedî dostu olan Yugoslavya alleyhine açılan muharebede topraklarının hareket üssü olarak kullanılması için elinden gelen kolaylığı yapmaktadır.»

Ulus bundan sonra Macaristan ve Rumanyanın arazileri üzerinde Yugoslav tayyareleri tarafından yapılan hücumları protesto etmiş olmalarından bahsederek, ezcümle şöyle demektedir:

«Gerek Rumanya, gerek Macaristan ve gerek Bulgaristan, Yugoslavyaya ve Yunanistana karşı açılan harbde topraklarının hareket üssü olarak kullanılabileceğine ve aynı zamanda bu toprakların taarruzdan masun kalabileceğine inanmaktadırlar. Bu nazariyeye göre eğer Yugoslavyaya ve Yunanistana hücum eden Alman askerleri, Bulgar topraklarına ricat edecek olurlarsa, İngiliz, Yunan ve Yugoslav askerleri, Bulgaristan harb dışında kalmak kararını ifade etmiş diye bu askerleri takib etmiyeceklerdir. Macaristan, Rumanya ve Bulgaristan Almanya ile filî olarak harbe iştirak etmiş olsalar bile, Alman askerlerini bu derece koruyamazlardı.

Hayır, eğer Yugoslavyanın «ebedî dostları», hakikaten harb dışında kalmak kararında iseler, bunu Alman askerlerinin topraklarından geçmelerine ve bu toprakların hareket üssü olarak kullanılmasına mâni olmak suretile temin edebilirlerdi. Bir defa buna muvafakat ettikten sonra, kendilerine taarruz eden askerleri gördükleri yerde imha etmeğe teşebbüs etmeleri Yugoslavyanın ve Yunanistanın en tabiî haklarıdır. Alman askerleri ve Alman harb malzemesi, Macaristandan, Rumanyadan ve Bulgaristandan geçiyor. Alman askerleri bu memleketlerin topraklarında tecemmü ediyor. Alman tayyareleri bu memleketlerin hava meydanlarından uçuyor. Buna rağmen, bu memleketler bu tecemmü noktalarına ve tayyare meydanlarına Yugoslav ve Yunan tayyarelerinin hücumlarını protesto etmektedirler. Bu derece bitaraflı bitaraflık beynelmilel münasebetlerin tarihinde görülmemiştir.»

Konferans ve temsil

Eminönü Halkevinden:

1 — 11/4/941 cuma günü saat 18,30 da Türkiye San'at mektebleri mezunları cemiyetinin seri konferanslarından dokuzuncusu Evimiz salonunda Lokmanhekim tarafından verilecektir. Mevzuu (frengi hastalığının belâları ve cehenneme düşmemek usulleri) dir.

2 — 11/4/941 cuma günü saat 21 de Evimiz azalarından Tarık Zafer Tunaya tarafından (millî birlik) mevzulu bir konferans verilecek ve temsil şubemiz (Himmetin oğlu) piyesini temsil edecektir.

3 — 12/4/941 cumartesi günü saat 21 de Beden Terbiyesi İstanbul bölgesi asbaşkanı Feridun Dirimtekin tarafından (millî birlik) mevzulu bir konferans verilecek ve temsil şubemiz (Himmetin oğlu) piyesini temsil edecektir.

4 — 13/4/941 pazar günü saat 15 te Evimiz temsil şubesi (Himmetin oğlu) piyesini temsil edecektir.

Her üç toplantının numaralı giriş kartlarının büromuzdan alınması rica olunur.

***

Beşiktaş Halkevinden:

12 nisan 941 cumartesi günü saat 20,30 da profesör Mükrimin Halil tarafından Türk tarihinin ana hatları mevzulu her Türkü alâkadar edecek mühim bir konferans verilecektir. Davetiyelerin Halkevinden ...

Ağır hava düelloları

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

kada demiryolları münakalâtına ve telsiz istasyonuna hücum etmişlerdir.

Cenubi Norveçte çarşambayı perşembeye bağlayan gece sahil muhafaza servisine mensub tayyareler Hoyanger'de bir alüminyom fabrikasını muvaffakiyetle bombalamışlardır. Öğleden sonra ayni servise mensub Blenheim tipinde bir tayyare Brest limanında çok bulunan bir harb gemisine çok alçaktan cür'etkârane bir hücum yapmıştır.

Çarşamba akşamı geç vakit bir düşman avcı tayyaresi Romgate açıklarında denize düşürülmüştür.

Bu gece devriye avcıları Fransanın işgal altındaki kısımları üzerinde faaliyette bulunarak bombalar ve mitralyözlerle bazı hücumlar yapmışlardır.

Salı - çarşamba gecesi tayyare dafi bataryaları tarafından evvelce bildirilenlerden başka üç düşman bombardıman tayyaresinin daha düşürülmüş olduğu öğrenilmiştir. Bu suretle dafi bataryalar tarafından o gece düşürülen düşman tayyareleri ona baliğ olmuştur.

Çarşamba - perşembe gecesi dafi bataryalar evvelce bildirilenlerden başka bir düşman bombardıman tayyaresi daha düşürmüşlerdir. Bu suretle o gece düşürülen tayyareler on bire baliğ olmuştur.

Bütün bu harekâttan yalnız 8 tayyaremiz üslerine dönmemiştir.

Potsdam sarayına da bombalar düşmüş

Londra 10 (a.a.) — D. N. B. ajansı, Potsdam'ın bu gece İngiliz hava kuvvetleri tarafından bombardıman edildiğini bildirmektedir. Sans Souci parkına ve yeni saraya 10 bomba atılmıştır.

İngiltereye şiddetli akınlar

Londra 10 (a.a.) — Hava ve Dahilî Emniyet Nezaretlerinin bu sabahki tebliği:

Gece, düşman tayyarelerinin hücumları, bilhassa Midlands'da bir şehre ve İngilterenin şimali şarkî mıntakalarına teveccüh etmiştir. Bu hücumlar neticesinde ölen ve yaralananların miktarı henüz tespit edilmemiştir, fakat bu miktarın yüksek olması mümkündür. Hasar, her iki mıntakada da mühim olmuştur.

İngilterenin garbında bir şehir üzerine ve şark ve cenubu şarkî sahillerinde bazı noktalara ve birbirinden çok uzak mesafede diğer bazı noktalara bombalar atılmıştır. Bu noktaların bazısında, az miktarda zayiat vardır.

Bu gece, avcılarımız, on düşman tayyaresi tahrib etmişlerdir.

Alman tebliği

Berlin 10 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığından:

Muharebe tayyarelerinden mürekkeb kuvvetli teşekküller 9/10 nisan gecesi gayet açık bir havada Birmingham şehrini ve Newcastle ağır darbeler indirmişlerdir. Birmingham mühim bir İngiliz sanayi merkezidir. Büyük ve çok büyük çapta bombalar tezgâhlarda, doklarda çok büyük tahribat yapmıştır. Büyük yangınlar ve bir çok infilâklar görülmüştür. İpswich ve Southampton'da askerî hedefler muvaffakiyetle bombalanmıştır.

Bunlardan başka Alman hava kuvvetleri İngiltere etrafındaki deniz mıntakasında dün de düşman ticaret vapurlarına karşı hücumlarına büyük bir muvaffakiyetle devam etmiştir. Muharebe tayyareleri ceman 49 bin ton hacminde 9 vapur batırmışlardır. Bunların arasında büyük bir petrol gemisi de vardır. Diğer 5 büyük vapurla bir İngiliz muhribi de atılan isabetli bombalarla ciddî surette hasara uğramışlardır.

Dün gece düşman tayyareleri şimali Almanya üzerinde uçmuşlardır. Başlıca hücum Berline yapılmıştır. İnfilâk ve yangın bombaları meskûn mahallelerle şehrin ortasında büyük hasarlar yapmıştır. Bilhassa kıymetli resmî binalarla, tarihî ve kültürel kıymeti haiz binalarda, kiliselerde ve müzelerde çok büyük hasarlar kaydedilmiştir. Sivil halk arasındaki ölü ve yaralı miktarı atılan bomba adedine nispetle çok azdır.

Küçük düşman hava teşekkülleri Emden ve Bremenle şimalî Almanyada diğer şehirleri bombardıman etmişlerdir. Son iki gece zarfında hava müdafaası bakımından pek büyük muvaffakiyetler elde edilmiştir. Gece avcı tayyarelerile deniz topçusu ve tayyare dafi bataryaları dün gece 16 ve evvelki gece 7 düşman tayyaresi düşürmüşlerdir. Akından dönen bir Alman muharebe tayyaresi işgal altındaki arazi üzerinde bir düşman muharebe tayyaresini düşürmüştür. Evvelki gün ve dün düşman meşgul arazi üzerinde gündüz uçuşları teşebbüsünde bulunduğu sırada 10 tayyare düşürülmüştür. Tahrib edildiği daha evvelce bildirilen bir tayyare ile Trablusgarbda avcılarımız tarafından düşürülen diğer bir tayyare de hesaba katıldığı takdirde düşmanın 8 nisanda kaybettiği tayyarelerin miktarı 43 e baliğ olur. Bunların 36 sı İngiliz, 7 si Yugoslav tayyaresidir.

Bazı İngiliz ve Yugoslav tayyareleri hasara uğratılmıştır.

Ayni devre esnasında 19 Alman tayyaresi üslerine dönmemiştir.

Kızılordu gazetesi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

tilâsından bahse ihtiyac yoktur.»

Balkanlardaki yeni cepheye gelince, albay Popof, bu hususta şöyle demektedir:

«İngiliz donanması, Yugoslavlarla birlikte, Adriyatikte hâkim olabilir. Ayni zamanda, Yugoslavlar ve Yunanlılar, İtalyanları denize dökmeği düşünmektedirler. Alman kumandanlığının karşısında, ciddî bir hasım vardır ve bizzat Berlin radyosunun karşılanan güçlükleri ileri sürmesi manasız değildir.

Yugoslav ordusunun yüksek askerlik an'anesi, çok defa harekâtta bürhanlarını vermiştir. Eğer İngilizler Libyada 20 fırka tahşid edebilmişlerse, Balkanlardaki tahşidatın da bundan daha az olmıyacağı tahmin olunabilir.»

Libyada son vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

bulunan General Neame, ikincisi General Sir Richard O'Connor ve üçüncüsü de General Gamlier Parry'dir.

Almanlar neşrettikleri tebliğde 2000 esir aldıklarını bildirmişlerdir. Vuku bulan çarpışmaların şekline nazaran bu miktar imkânsız görülmemektedir.

Harbiye Nezaretinin tebliği

Londra 10 (a.a.) — Harbiye Nezaretinin tebliği:

Trablusta vaziyette bir değişiklik olmamıştır.

Eritre ve Habeşistanda ric'at eden düşman kuvvetleri üzerindeki tazyikimiz idame ettirilmektedir.

Tobruğa takviye kıtaatı çıkarıldı

Londra 10 (a.a.) — B.B.C. Lord Moyu, Müstemlekât Nezareti müsteşarı dün Avam Kamarasında, Tobruk'a takviye kıt'aları ve tank birlikleri çıkarıldığını bildirmiştir.

Adis-Ababada alınan esirler

Nairobi 10 (a.a.) — Resmi tebliğ: Adis-Ababada alınan harb esirlerinin miktarı 4000 İtalyanla 1000 Afrikalı askerdir.

Adis-Ababa civarında dolaşan devriyelerimiz dün 1450 İtalyan askerile 900 Afrikalı asker daha yakalamışlardır. Kap kuvvetlerine mensub iki İngiliz subayı ile 18 kamyon şoförünün Awash'da yakaladıkları 800 İtalyan bunlara dahil değildir.

İngiliz ordusu Adua'dan Dessi'ye yürüyür

Hartum 10 (a.a.) — Musavva, dün saat 14 te İmparatorluk ve hür Fransız kuvvetleri tarafından işgal edilmiştir. Müdafiler, kıt'alarımızın devamlı tazyikı neticesinde manasız kalan mukavemeti terkeylemişler ve beyaz bayrak çekmişlerdir.

Adua'dan ve Adigrat'tan ilerliyen kuvvetlerimiz, cenuba, Adis-Ababanın takriben 240 kilometre şimali şarkisinde Dessie'de tahaşşüd etmekte olan İtalyan kıt'alarının bakiyei süyufu istikametine doğru ileri hareketlerine devam etmektedir.

Musavva nasıl alındı?

Londra 10 (a.a.) — Röyterin Eritrede Musavva önündeki İmparatorluk kuvvetleri nezdinde bulunan hususî muhabiri bildiriyor:

Musavvanın teslim olması için İngilizlerin ileri sürdüğü şartları mülâhaza için İtalyanlara verilen 18 saatlik mühleti müteakib, mühim Musavva limanının zapti için son muharebe, salı günü saat 18 de başlamıştır. Daha evvel, liman kumandanı İtalyan amirali, Roma tarafından dikte edildiği sanılan mevzii sonuna kadar müdafaa eyliyeceği kararını bildirmişti. Topçu ateşi teatisi, nihaî muharebenin başladığını bildirmiş ve biraz sonra İngiliz kuvvetlerine mensub tayyareler, İtalyan mevzilerini bombalamağa başlamıştır. Mücadeleye devam hakkındaki İtalyan kararı, gözleri bağlı olarak İngiliz umumi karargâhına getirilmiş olan bir İtalyan kurmay subayı tarafından bildirilmiştir.

İtalyanlar, Asmara dağları arasından zikzak surette ilerliyen yolu müdafaa için hiç bir gayret sarfetmemiştir. Binnetice, dahile doğru döndürülmüş olan sahil bataryalarının büyük toplarına rağmen Musavvayı elde tutabilmeği ümid edemezlerdi. Fransız yabancı lejyonuna mensub bir kıt'a, nihaî hücumun üç noktasını teşkil etmiştir.

64 İtalyan tayyaresi tahrib edildi

Adis-Ababa 10 (a.a.) — İngilizlerin Diredaua'dan ileri harekete geçmelerindenberi, İtalyanlar 64 tayyare kaybetmiştir. Bunlardan 25 i Adis-Ababaya cumartesi günü yapılan hücum esnasında, 17 si de pazar günü Dessei'de tahrib edilmiştir.

Alman tebliği

Berlin 10 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

7 nisanda, çetin bir savaştan sonra Derne'nin zaptedildiği gün, bu şehrin 80 kilometre cenubu garbisinde bulunan Elmeşi de Alman - İtalyan kıt'alarının eline düşmüştür. Altı generalle general makamını işgal eden iki albay ve iki binden fazla asker esir edilmiştir. İğtinam olunan malzemenin sayılması henüz mümkün değildir.

İtalyan tebliği

Roma 10 (a.a.) — Tebliğ:

Bingazi cephesinde düşman, Alman ve İtalyan kuvvetlerinin sahilden ve cebelin cenubundan giderek Dernenin ötesinde buluşmak suretile yaptıkları ihata hareketinden beyhude yere kurtulmağa çalışmaktadır. İğtinam edilen malzeme miktarı çok büyüktür. Esir edilen 2000 kişiden maada 6 general ve bir çok yüksek zabitler esirler arasında bulunmaktadır.

Hava kuvvetlerimiz, Tobruk limanında düşman gemilerine isabetler kaydetmişler ve şiddetli yangınlar çıkarmışlardır. İki tayyaremiz geri dönmemiştir. Bir İngiliz tayyaresi düşürülmüştür.

Şarki Afrikada Musavva limanı, kahramanca bir müdafaadan sonra faik düşman kuvvetlerinin tazyiki altında düşmüştür. Liman tıkalıdır ve bütün tertibatı tahrib edilmiştir.

Şarki Akdenizde bir denizaltı gemimiz, Liverpool tipinde bir düşman kruvazörünü torpillemiştir.

Çörçil, Hindlileri tebrik etti

Yeni Delhi 10 (a.a.) — Çörçil, Hindistan umumi valisi Lord Linlithgow'a aşağıdaki mesajı göndermiştir:

«Bütün İmparatorluk, Hind kıt'alarının kazandığı muvaffakiyetler karşısında hayran bulunmaktadır. İmparatorluğun bu kahramanca harekâtı gurur ve hayranlıkla takib etmekte olduğunu bu kıt'alara ve bütün Hindistan ordusuna bildirmenizi rica ederim.»

Alman ilerleyişi dün durdu

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

hücum edenlere ağır zayiat verdirilmiştir.

«Kat'î muharebe henüz olmamıştır»

Atina 10 (a.a.) — Atina radyosu, dün akşamki neşriyatında demiştir ki:

«Bir Yugoslav ric'ati ve Makedonya ve Trakyadaki Yunan kuvvetlerinin muvasalalarının kat'ı ihtimalleri evvelden düşünülmüş bulunuyordu. Kat'î muharebe, sevkülceyş şartlarının icab ettirdiği yerde verilecektir. Harb devam ediyor ve devam edecektir. Nasıl çarpışacağımızı biliyoruz ve muvaffakiyetsizliklerin tesiri altında kalmıyacağız. Nihaî zafere kadar hiçbir şey bizi sarsmıyacaktır.»

Yunan mukavemeti devam ediyor

Atina 10 (a.a.) — Yunan kuvvetleri Almanlara karşı mukavemetlerine devam ediyorlar. Yunanlılar düşmana fevkalâde ağır zayiat verdirmektedirler.

İngiliz - Yugoslav tayyareleri ağır zayiat verdiriyorlar

Atina 10 (a.a.) — Öğrenildiğine göre, İngiliz hava kuvvetlerile işbirliği yapan Yugoslav hava kuvvetleri Yugoslavyaya karşı harekâtta bulunan Alman kıtaatına ve bilhassa Nişin batı-şimal ve batı-cenub bölgelerindeki kıtaata çok şiddetli darbeler indirmişlerdir.

Almanların kendilerinin de teyid etmedikleri bir haber

Berlin 10 (a.a.) — Yarıresmî kaynaktan bildiriliyor:

İyi malûmat alan mahfillerde dün silâhlarını bırakan Makedonyadaki Yunan kuvvetlerinin 80.000 kişi olduğu bildirilmekte ise de bu rakam kat'î değildir.

Zagreb'e girmişler

Berlin 10 (a.a.) — Alman başkumandanlığından tebliğ edilmiştir:

Alman zırhlı kıt'aları bu akşam Hırvatistanın merkezi olan Zagrebe girmişlerdir.

(Cumhuriyet — Dünkü Alman tebliği, evvelki akşam verdiği ilâve tebliğlerdeki haberleri aynen tekrarladığı için yeniden konulmamıştır.)

İngiliz tayyarelerinin bombardımanları

Atina 10 (a.a.) — Yunanistanda bulunan İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının neşretiği tebliğ:

Fena hava şartlarına rağmen İngiliz bombardıman tayyareleri dün şimali şarkî mıntakası üzerinde faaliyette bulunmuşlardır.

Kilkis ve Polikastron mıntakalarında Alman kıtaatı nakleden motörlü nakliye kolları alçak bir irtifadan mitralyöz ateşine tutulmuş ve iyi neticeler elde edilmiştir. Büyük bir kamyonun dereye yuvarlandığı görülmüştür. Düşman tayyare dafi bataryaları şiddetli bir ateş açmıştır. Şimalî Yunanistanda Aksiyopolis civarında düşman motörlü nakliye kolları iki defa bombardıman edilmiştir.

Bütün bu harehâta iştirak eden tayyarelerimizin hepsi üslerine dönmüşlerdir.

Pireye yapılan Alman taarruzu

Atina 10 (a.a.) — Yunan umumî emniyet Nezaretinin tebliği:

Alman tayyareleri, gece saatlerinde, birbirini takib eden dört dalga halinde, Pire mıntakası üzerinde uçmuşlar ve hasar ve telefatı mucib olmadan bombalar atmışlardır. Bu tayyareler, 7 nisan hücumunda olduğu gibi, muhtelif noktalar üzerine miknatıslı mayinler koymuşlardır.

Atinada alarm

Atina 10 (a.a.) — Dün Atinada iki alârm işareti verilmiştir. İlki saat 18.10 da başlayarak 18.37 de bitmiş, 21,10 da başlayan ikincisi 23,20 de nihayete ermiştir.

Bulgarlar harekâta iştirak etmiyorlarmış

Sofya 10 (a.a.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Türkiyedeki Yugoslav büyük elçiliğinin Bulgaristanın Yugoslavyaya karşı muhasamata faal bir surette iştirak ettiğini Türk hükûmetine bildirmiş olduğu hakkındaki Reuter telgrafı hakkında, Bulgar ajansı bu haberlerin tamamen yalan olduğunu bildirmeğe salâhiyettardır.

Dün Başvekil Filof'un meb'usan meclisinde de söylediği gibi, Bulgarlar hiç bir tarafta Yugoslavyaya karşı hücuma iştirak etmemektedirler.

Mütemadiyen İngiliz zırhlı fırkaları geliyor

Nevyork 10 (a.a.) — United Press'in bildirdiğine nazaran pek çok İngiliz askerleri muazzam zırhlı silâhlarla, yiyecekle ve diğer malzeme ile Yunanistanın muhtelif limanlarına çıkmaktadır. İngilizler herhalde uzun sürecek bir harbe hazırlanıyorlar.

Associated Press ajansına göre de Afrikadan Yunanistana gelen İngiliz kıtaları arasında Yakınşark İngiliz ordusunun en iyi cüzütamları bulunmaktadır.

İngiliz ordusu mevzilere girdi

Londra 10 (a.a.) — Şimdiye kadar ihtiyatta bulunan İngiliz heyeti seferiyesi artık mevzilerini tutmuştur. İngiliz kuvvetleri tasrih edilmiyen bir hatta yerleşmiştir ve saatini bekliyor. Almanlar bundan sonra sağlam bir plânla karşılaşacaklardır. Çörçil'in dün de Avam Kamarasında söylediği gibi bu plân muvaffakiyet vadetmektedir.

Bugün söylenebilir ki Selâniğin ciddî bir müdafaası hiç bir vakit derpiş edilmemişti. İşte bunun içindir ki İngiliz kıt'aları harbe sokulmamıştı. Yunanistan Selâniği müdafaa etmemeğe karar vermişti. Gemiler kıymeti olan bütün eşyayı hâmilen limanı tahliye etmişlerdi. Halk da şehri tahliye etmişti. Almanlar boş bir şehre girmişlerdir.

Alman kollarına verdirilen müthiş zayiat

İngiliz hava kuvvetleri, gerek bomba, gerek av tayyareleri itibarile süratle takviye edilmektedir. Muharebe başlayalıdanberi İngiliz tayyareleri günün 24 saatinde de faaliyette bulunmuşlar ve düşmana müthiş zayiat verdirmişlerdir. Nazilerin vadilerden ileri yürüyüşü boyunca alevler içinde kamyon silsileleri, altüst olmuş arabalar ve gri elbiseli cesedler dizilmektedir. Yunanlılar da yaptıkları ricat muharebesinde kahramanca dövüşmüşler ve düşmana ilerlediği yeri mezar etmişlerdir. Polonya, Holanda ve Fransada harbeden ve bu sefer esir edilen Alman askerleri böyle bir mukavemeti hiç bir yerde görmediklerini söylüyorlar.

Yunan kahramanlığı Almanları püskürttü

Atina 10 (a.a.) — Atina radyosu, Struma vadisinde Rupel kalesini Alman hücumuna karşı müdafaa eden küçük Yunan ordusunun kahramanca mukavemetinden bahsederek diyor ki:

«Almanlar, tank, ağır topçu ve bombardıman tayyareleri kullanmışlardır. Bunların ateşile her şeyin tahrib edilmiş gibi gözüktüğü anda, bütün tahrib aletlerine malik düşman kıt'aları, kale önüne gelmişlerdir. Hürriyet ateşinden ilham alan erlerimiz, düşman kütlelerini tardetmişler ve nihayet kaleyi ellerinde muhafaza eylemişlerdir. Bu erler, teslim olmamağa yemin etmişlerdi. Düşman kuvvetleri, intizamsız bir halde geri çekilmişler ve arkalarında bir ocak ölü ve yaralı, elimize geçen büyük miktarda malzeme bırakmışlardır.

Bir noktada küçük kuvvetlerimiz, mevzilerimizden birini işgal etmiş olan düşmana karşı şiddetli bir mukabil hücuma kalkmış ve düşmana ağır zayiat verdirerek Almanları kovmağa muvaffak olmuştur.

Hatlarımız üzerine, beyannameler atılmış ve bu beyannamelerde, askerlerimizden silâhlarını dostlarına, Alman askerlerine teslim etmeleri istenmiştir. Bu, erlerimiz üzerinde ancak hiddet ve nefret uyandırmıştır.

Arnavudluk cephesinde, İtalyanlar, siperler kazmakta ve hatları önüne dikenli telörgüleri çekmekte devam ediyorlar. 400,000 den fazla İtalyan askeri, bize arkamızdan hücum eden Alman zırhlı fırkalarını bekleyor. Bir taarruzî keşif yapan küçük bir Yunan müfrezesi, İtalyan hatlarına girmiş, bir çok hasar yapmış, düşmana telefat verdirmiş ve biri yüzbaşı olmak üzere 39 esirle geri dönmüştür. Şimdi öğrenildiğine göre pazartesi günü alınan esirlerin miktarı 600 dür ve bunlardan 21 i subaydır.»

Yugoslav seferberliği devam ediyor

Belgrad 10 (a.a.) — B. B. C.: Belgradda sükûn avdet etmiş, mühaceret durmuştur. Üç gün kırlarda yaşayan halk, ikametgâhlarına dönmektedir. Sokol teşkilâtı ve lise talebeleri intizamı temin etmektedirler. Umumî seferberlik devam ediyor ve halkın iaşesi müşkülâtsız temin olunuyor.

Hükûmet pazar sabahı bütün sefaretlerle beraber payitahtı terketmiştir. Yalnız Macar ve Amerika sefaretlerile Fransız general konsolosu Belgradda kalmıştır.

Yugoslav ordusu Arnavudlukta ilerliyor

Nevyork 10 (a.a.) — Nevyork Times gazetesinin bildirdiğine göre, Yugoslav kıt'aları İşkodra taarruzunu garb istikametinde Drin nehri boyunca ve Ohri gölü civarında Debra ile Strugaya doğru ilerletmektedir.

Mezkûr gazete, Almanların Yugoslavları Novisad şimalindeki mevzilerinden sökemediklerini bildirmektedir.

İtalyan tebliğleri

Roma 10 (a.a.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 307 numaralı tebliği:

Alp cephesinde Sava vadisinde kıt'alarımızın ileri hareketi, Kranjska Goranın ilerisinde devam etmektedir.

Arnavudlukta, Yugoslav cephesinde düşmanın İşkodra mıntakasındaki hareketleri kırılmıştır. Birçok esir aldık, kollarımız, Yugoslav arazisinde Alman yürüyüş kollarile birleşmek üzere ilerlemektedirler.

Roma 10 (a.a.) — Tebliğ: Yunan cephesinde kayda değer yeni bir hâdise olmamıştır.

İtalyan hava kuvvetleri, Zara mıntakasında düşmanın makineli vesaitini ve kıtaatını bombardıman etmişlerdir. Sebenico'daki Yunan tesisatı bir defa daha bombardıman tayyarelerimizin taarruzuna uğramıştır.

Avcı tayyarelerimiz, Arnavudluk - Yugoslav cephesinde düşman kıtaatını ve müdafaa tertibatını mitralyöz ateşine tutmuşlar ve Zara mıntakasında Slosella mevkii civarında gayet alçaktan uçarak limandaki 10 deniz tayyaresine hücum etmişlerdir. Bunlardan 4 ü tahrib edilmiş, diğerleri ağır hasara uğratılmıştır.

Düşman tayyareleri Zara üzerinde uçarak birkaç bomba atmışlar ve biraz hasar ika etmişlerdir.

Yugoslavlar Macar topraklarına tecavüz etmişler

Budapeşte 10 (a.a.) — D. N. B. bildiriyor:

Hudutta harekâtta bulunan Sırb kıtaları salı akşamı Macar toprağına silâhlı taarruz teşebbüsünde bulnmuşlardır. Sırb kıt'aları Bardoconijar mıntakasına ve Nagy - Kanisza'nın cenubuna girmişlerdir. Macarlar bu taarruzları tardetmişlerdir.

Peşte üzerinde Yugoslav tayyareleri

Budapeşte 10 (a.a.) — Macar ajansı vasıtasile aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

Öğleye doğru iki defa hava tehlikesi işareti verilmiştir. Yugoslav bombardıman tayayreleri Peşte üzerinde uçmağa teşebüs etmişlerse de Macar askerî tayyareleri ve tayyare dafi bataryaları buna mâni olmuşlardır.

Budapeşte 10 (a.a.) — Macar ajansı bildiriyor:

Cenubî Macaristanda Pees'den gelen haberlere göre, Yugoslav tayyareleri, salı sabahı Macaristan arazisine karşı yeni hücumlar yapmışlardır. Hava dafi bataryaları, mütecavizleri geri püskürtmüştür.

Sabahın ilk saatlerinde bir Yugoslav tayyaresi, cenubî Macaristanda Uj Peterd nahiyesine yaklaşmıştır. Bu tayyare düşürülmüştür. Bu tayyarenin üç kişilik mürettebatından iki subay ölmüş, tayyareden atlayan üçüncü subay ise ağır yaralı olarak hastaneye kaldırılmıştır.

Macarların protestosu

Budapeşte 10 (a.a.) — Stefani: 20 kişilik bir Sırb hudud müfrezesinin Perdocmajor ve Tomogyszedhelyde Macar hududuna karşı yaptığı tavsif edillemez tecavüz üzerine Macar hükûmeti Budapeşte radyosu vasıtasile, Macaristanın Belgraddaki elçisini radyo başına davet ederek keyfiyeti Belgrad hükûmeti nezdinde şiddetle protesto etmesini taleb etmiştir. Kısa bir çarpışmadan sonra Sırb müfrezesi püskürtülmüştür.

Belgradın insafsızca tahribi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

gradın çanları, dinî âyin için halkı kiliselere davet ederken, Alman hava kuvvetleri, vahşetçe her türlü tasavvurun fevkinde bir bombardımana başlamıştır. Hakikî bir yangın ve infilâk bombaları tufanı, şehri bir harabe yığınına ve yangınlar ocağına çevirmiş ve Belgradın bütün sokakları, çocuk, kadın ve ihtiyarların cesedlerile örtülmüştür. Bu mazlûm şehrin uzun tarihinde, hiç bir zaman, hattâ en iptidaî müstevliler devrinde bile, böyle vahşetler yapılmamıştır.

Açık şehir ilân edilen müdafaasız bir şehrin bu tahribi, kendisi için kültürlü milletler arasında birinciliği istiyen bir milletin hava kuvvetleri tarafından ika edilmiştir. Güpegündüz, bütün hastaneleri, bütün kiliseleri, bütün mektebleri, Belgradın bütün kültür müesseselerini tahrib eden Alman hava kuvvetleri, enternasyonal hukukun bütün kaidelerini ve bütün insaniyet kaidelerini ayaklar altında çiğnemiştir. Kral sarayı, otuz bomba ile tahrib edilmiştir. Alman hava kuvvetleri, hattâ münferid evleri bile bombardıman etmiş ve bu suretle Sloven milletinin şefi kraliyet hükûmeti azasından doktor Kulovets'in ölümüne sebeb olmuştur. Alman tayyareleri yangın çıkan evlerini terkeden kadın ve çocukları mitralyöz ateşine tutmuş ve bombardıman esnasında tüyler ürperten sahneler cereyan etmiştir. Çok aşağıdan uçan Alman tayyareleri, cesed yığınları vücude getirmiştir.»

Ofi ajansı muhabirinin verdiği feci tafsilât

Belgrad 10 (a.a.) — Belgradda kalan bir kaç gazeteciden biri olan Havas - Ofi ajansının muhabiri Yugoslav hükûmet merkezinin bombardımanı hakkında aşağıdaki tafsilâtı vermektedir:

«6 nisanda sabahleyin saat 4 te ilk Alman tayyareleri Belgrad üzerinde uçmağa başlamışlardır. Halk tehlike olduğuna inanmamıştır. Tayyareler bomba atmamışlardır. Fakat saat 7,15 te bir hava tehlike işareti verilmiştir. Halk evlerinde kalmıştır. Bu sırada 150 dornier tayyaresi refakatinde Stuka tayyareleri olduğu halde bomba hamulelerini Belgrad üzerine boşaltmışlardır. Şehrin merkezindeki Terazije meydanında bir çok kimse ölmüş veya yaralanmıştır. Nezaretlerde yangınlar çıkmış, şehrin üzerini siyah bir duman tabakası örtmüştür. Hiç bir kimse böyle ani bir hücum beklemediğinden halk arasında panik çıkmıştır. Halk hicrete başlamıştır. Saat 9 da Alman tayyareleri yeni bir dalga halinde Belgrad üzerinde uçmağa başlamışlardır. Hücum esnasında elektrik ve su santralları harab olmuştur. Bilhassa fabrikaların bulunduğu mahallede bir çok yangınlar çıkmıştır. Yugoslav tayyare dafi bataryalarile avcı tayyareleri cesurane mukabelede bulunmuşlardır. Saat 11 le 14 arasındaki sükûnet devresinde halkın Belgrad etrafındaki tepelere doğru ardı gelmiyen dalgalar halinde gittikleri görülmüştür.

Kabine, bombalar yağarken Başvekilin riyaseti altında toplandıktan sonra şehrin tahliyesine ve halkın cenuba sevkine karar vermiştir. Belgrad açık şehir ilân edilmiş ve kıt'alar süratle şehri terketmişlerdir.

Saat 14 te yeni bir hücum daha yapılmış ve bu sefer şehrin merkezi zarar görmüştür. Sağlam hiç bir cam kalmamıştır. Sokaklar cam parçalarile, fırlatılmış muhtelif mal ve mobilya ile kaplanmış ve her on evde biri yıkılmıştır. 6/7 nisan gecesi ve 7 nisanda saat 15 te yeniden hücumlar yapılmıştır. Bu son hücum esnasında Belgradda halktan ancak 1000 kişi kalmıştır. Gece, yangın bir evden ötekine sirayet etmekte idi.

Tenha şehirde bir kaç soygunculuk hâdisesi olmuşsa da hükûmet kuvvetleri süratle intizamı tesis etmişlerdir. Silâhsız bir çok kimseler seferber edilerek sokakları açmak ve cesedleri gömmek için kullanmışlardır. Bir kaç yağmacı ve şaki suçlarını işledikleri yerde derhal kurşuna dizilmişlerdir.

Belgradın arzettiği manzara elimdir. Sokaklarda büyük çukurlar, devrilmiş ve birbirine geçmiş otobüsler, delinmiş evler ve cesedler görülmektedir. Yıkılmış çiçekçi mağazalarından alınan çiçekler dindarane bir hisle cesedlerin üzerine konulmuştur. Erkekler, kadınlar ve çocuklar yıkılan evlerini aramaktadır - lar.»

Üsküdar Halkevinde Hâmid gecesi

Üsküdar Halkevinden:

13 nisan 941 pazar günü saat 21 de Evimiz salonunda büyük şair Abdülhak Hâmid için tertib edilen gecede:

1 — Ecved Güresin tarafından şairin hayatı hakkında konferans.

2 — Eserlerinden bazı parçalar okunacak ve temsil edilecektir. Davetiyeler idare memurluğundan alınabilir.

Londra sefirinin nutku

Londra 10 (a.a.) — Yugoslavyanın Londra elçisi, Subotiç, dün Londrada bir nutuk söylemiş ve nutkunda ezcümle demiştir ki:

«— Karşılaştığımız tehlikeyi tamamile müdrikiz. Bize hücum eden kuvveti ve bizim maddî bakımdan dun vaziyetimizi biliyoruz. Düşman hava kuvvetlerinin hançerlediği payitahtımız, daha şimdiden alevler içindedir. Fakat ayni zamanda şunu da biliyoruz ki yalnız hürriyetini kanile ve evlâdlarının hayatile müdafaaya hazır bir millet, hür kalmağa lâyıktır. Biz, işte bunun için harbdeyiz.»